

V prevdarek in naznanje.

CENJENIM NAROČNIKOM "GLAS SVOBODE"!

Pretežna večina naših naročnikov želi, da bi "Glas Svobode" čimprej po dvakrat na teden izhajal. Mi to željo vseskozi upoštevamo, in to temveč, ker smo že davno izspredili, da z enokratno izdajo zamoramo ljudstvu le malo koristiti. Že maja meseca t. i. smo vsebino lista povečali ter računali, da dvanaest novih kolon bo za enkrat — vsaj deloma — zadostovalo. Toda zmotili smo se. Ljudstvo se je pričelo intenzivno zavedati in spravilo, da dobro, delavstvu koristno časopisje je silno potrebno in to posebno za tujkaj živeče Slovence in pa sploh Slovane.

To važnost upoštevajoč, zahtevamo naši cenjeni naročniki več čtiva, več dušne hrane. In to zahtevamo naši rojaki sploh, kar svedoči dejstvo, da se vedno novi naročniki oglašajo.

Nas to po pravici veselijo, in taki pojavi morajo vsakega razveseliti, kdor ima srce in ljubezen do svojega bližnjega in to v prvi vrsti do svojih bednih rojakov. Mi smo zadovoljni, da se pošteno preživimo, ter ne iščemo zakladov, ker jih nimamo kje iskati. Da pa za pošteno delo imamo tudi pravico do primerne plače, to nam ne bo nikdo odrekal in znamo, da nam jo tudi vsak poštenomisleč človek privošči. Mi ne moremo delati in živeti za in iz idealov, kakor to nekateri nevednemu ljudstvu natvegujejo. In pa, da resnico povemo, nam ne pride niti na misel, da bi naporno duševno delo opravljali zaenkrat za lakote konec jemali. Ne, tega ne! In makar bi če bi nas jutri svetnikom proglasili. Vsako pošteno delo je primerne plače vredno. Tako je vsaj pri nas in tako ostane; če je pa kje drugod drugače, nimamo nič proti tem.

Toda oglejmo si nekoliko, kako stoji stvar s dvatedensko izdajo "Glas Svobode".

Predsednik Taft je v svoji poslanici na kongres nasvetoval, da se mesečniki in tedniki iz poštno ugodnosti "Second-Class Matter" izključijo. Do sedaj plačujemo od enega funta 1c, kako bo pa kongres ukrenil, sedaj še ne vemo, toda da se nam bo poštnina podražila, to je pa gotovo, kar čudež bi bil, da ne bi kongres Taftov pridlog upošteval, ker se ja gre za državno žrelo. Tedaj podraženje!

Pred dvema in pol leti smo plačevali za tisk in papir 2000 iztisov \$23.00 a sedaj plačujemo za tisk, papir in ekspidicijo na leto \$3120.00, brez poštnine v Evropo, Kanado, Argentinijo in Mehiko. Uredništvo stane \$936 in upravnštvo z vsemi potrebnimi stroški okroglo \$1200, (samo poštnih znamk se vsaki mesec porabi povprečno za \$5.00). K tem pridejo še razni izdatki, za katere se nemoremo vedeti. (Prepis rasodbe višjega drž. sodišča v Pennsylvaniji in odvračnik, kateri je prepis izposloval, je stalo \$18.00).

Tedaj pri dvakratni izdaji bi se izdatki malone podvojili, dohodki pa se ne bi daleč ne dvakratno pomnožili, in to manje, ker sedanjim pogodbeno samo tedensko objavljajo in za drugo izdajo bi jih bilo silno malo, na katere se niti računati ne sme. Tudi se mora upoštevati, da pri dvakratni izdaji lista, bi morali v poštnem okrožju Čikage, kamor pripada South Chicago in Pullman vsaki list s poštno znamko 1c. kolekovati, kar bi na leto znašalo \$624.00.

Polag tega pa črkostaveci in tiskarji zahtevajo od novega leta naprej povišanje plače, ali pa zastavka. Oni zahtevajo za osemurno delo \$4.00, kar se jim bo, seveda tudi dovolilo. Tedaj tisk bo od novega leta naprej dražji in papir se tudi podraži; tako, da vse dražje in še enkrat vse dražje na račun konsumenta!

Pri tem si ne moremo kaj, da ne bi še nekaj omenili. Precejšnje število je takih naročnikov, ki vedno svoje dopise zaključujejo s frazo: "Želim 'Glas Svobode' mnoga uspeha in da bi kmalu po dvakrat izhajal", ali pa "s socialnim pozdravom in mnogo napredka" itd. A, da bi se pa spomnili, da že po dalj časa naročnino dolgujejo in da bi jo poravnali, tega jim pa v glavo ne pride: ali pa, da bi nove naročnike pridobivali, tega tudi ne! Kako si taki ljudje "napredek" predstavljajo, tega mi ne umemo in se zahvaljujemo za vsa taka voščila. Nam in vam bo pomagano z vidnimi in materijalnimi fakti, ne pa s puhlimi frazami. Zato raj na delo! Vi nam, mi pa vam!!!

Cenjena naročnike prosimo, da z odpošiljativjo nikar se ne obotavljajo, kakor je to nekaterim prav do mozga v navado prišlo, takisto pa tudi naše gg. zastopnike prosimo, da z odpošiljativjo nabrane naročnine predolgo ne odlašajo, ker tudi mi moramo vse, ki je polagoma dolžan ostajal in konečno, ko se je precejšnja svota, ki je polagoma dolžan ostajal in konečno, ko se precejšnja svota nabrala, nam je "poštenjakovič" zastopstvo odpovedal. Mi smo ga opominjali, da nam v njegovih rokah nahajajočo svoto pošlje v teku 14 dneh, toda mož nas ne smatra toliko vrednim, da bi nam opisal še manjše pa denar poslal. Temu možu naj bo povedano enkrat za vselej, da kakor hitro nam potrpljenje mine, se bomo nekje drugod zmenili in to zaradi poverljivosti.

Ali vse take neprilike nam ne vzamejo pogum. Delovali bomo na to, da list "Glas Svobode" pred ko mogoče po dvakrat na teden izide; a da pokrijemo sedajne ogromne izdatke, in pa, da napravimo potrebni rezervni sklad, kateri mora najmanj polletne stroške pokrивati, potem pa ja!

Tedaj opozarjamo vse gg. zastopnike in pa cenjene naročnike, da od 1. januarja 1910 naprej stane naročnina na "Glas Svobode" za Združene države:

Za celo leto \$2.00

Za pol leta \$1.00

Za Evropo, Kanado Argentinijo in Mehiko pa:

Za celo leto \$2.50

Za pol leta \$1.25

Konečno opozarjamo vse one naročnike, kateri nam delj časa dolgujejo, da naročnino poravnajo in ponovijo, če jim je volja, ali se pa listu odpovedo, sicer ga bomo brez odlašanja ustavili. Bolje je male stroške, kot pa velike imeti in to za nič!

"GLAS SVOBODE" CO.

RAZGLEDE PO SVETU.

Avstrija.

Dunaj, 13. dec. Tožba zaradi razhajanja, katero so hrvatski poslanci napram zgodovinarju dr. Henrik Friedjungu naperili, je silno in dalekosežno senzacijo na dan spravila. Hrvatski poslanci Supilo, katerega Friedjungova razkritja zelo kompromitirajo, je več kot to — in je tudi kot besedolomni političen koristilovec razkritkan. Na njegovi krivdi ni nobenega dvoma.

Friedjung je tndil, Supilo je od Srbije desetisoč kron prijel. Supilo je nato s prapričevalnim glasom in pod častno besedo izjavil, da ni podkupljiv. Na to je Friedjung z deklarirani prišel na dan, pod katerimi so se Supilova zagotovila klavirno potušila in z velikansko pozornostjo se mu je besedolomstvo in podkupljivost dokazalo.

Brez rešitve zgubljen, je Supilo naznanil izstop iz srbsko-hrvatske koalicije.

Posledica samoumne Supila za politični življenj Hrvatske in Ogrske za sedaj še ni dognana.

Čudno je stališče, katerega za vzema srbska vlada napram temu razkritju. Ona pravi, da so pisma, katere je dr. Friedjung predložil, ponarejena in njegove izjave izmišlotine. Srbski zunanji ministr je pretkano vse Friedjungove izjave, kar na kratko dementiral.

Belgija.

Bruselj, 13. dec. Leopold II. kralj Belgije, se bojuje s smrtjo, in vse kaže, da bo žena s kose zmagala. Kot zadnje sredstvo bodo zdravniki operacijo opravili, ter če se posreči, zamore kralj ozdravit. Toda tudi za slučaj, da se operacija posreči, je nevarnost velika, ker je kralj silno onemogel, da bo komaj operacijo preživel. On je bolan na črevesnim zabasaniu, ter ne pomagajo nobena zdravila in operacija je neizogibna. Tudi se je vodenica pojavila.

Španska.

Madrid, 13. dec. Sedaj so popolna poročila o izidu municipalnih (občinskih) volitev objavljene. Povsod so liberalci zmagali. V Madridu sestoji občinski svet sledeče: 23 republikancev in socialistov, 17 liberalcev in 4 konservativci. Republikanci so nadalje zmagali v Barceloni, San Sebastian in v večini drugih mestih. Samo v štirih krajih so konservativci zmagali.

Madrid, 12. dec. Na brzojavko generala Marina, kateri zapoveduje španski armadi v Marokki, je kralj Alfonsa kabinet sklical k posebnim seji, katere je trajala do polnoči. General Marina je namreč poročal, da so francoske trupe iz Alžirja preko meje stopile in čez severno-marokkansko vojno-črto vdrla.

Do spopada med obredvema silami na sedaj sicer ni prišlo, vendar je stvar tukaj ogroženje povzročila, in bo najbrže prišlo do novih internacionalnih zmešnjav.

Turčija.

Carigrad, 12. dec. V Adami je bilo 26 Turčinov usmrčenih, kateri so se aprila meseca vdeležili moritve.

Eksekuciji je velika množica ljudstva prisostovala, kot tudi na tisoče občinstva je svoje žalje očito izražalo.

Revolucionarji na površju.

Washington, 12. dec. Senor Carrillo, zastopnik tukajšnjih nicaraguanških ustaev, je dobil brzojavko od generala Estrada, vodje revolucionarske stranke, v kateri izjavlja, da revolucionarji pri Rama močno zavarovano pozicijo zavzemajo, in da so trupe predsednika Zelaya še dva dni hoda od mesta oddaljene.

Brzojavka zagotavlja, da je zmaga revolucionarjev gotova. Toda uporniki se ne bodo definitivno odločili, predno ne bo njih program državni oddelek v Washingtonu odobril. To se baje na dolžbo opira, kako se ima s predsednikom Zelaya postopati, za slučaj, da ustaši zmagajo.

Rusija.

London, 12. dec. Kakor dopisnik "Daily Mail" nekemu listu iz Petrograda brzojavlja, so v Moskvi in v Petrogradu veliko hladnih oseb pozaprlji. Policija, katere je v mnogo stanovanj vdrla, sedaj trdi, da je gromadoma našla obtožilne spise in pisma puntarske vsebine. Med zaprtimi se nahajajo petrograjski univerzni profesor Sakowlew in dvajset njegovih gostov, kateri so bili za časa anetacije pri njemu, med temi Šiptčinskiy, obedva novelista Kutowa in Repjeva, kakor tudi uradni časniki "Byloje". Toi mač se ta številna zaprtija, da je v zvezi s povratkom cara v Petrograd.

Petrograd, 13. dec. Člani ruske dume so interpelacijo vložili, v zvezi pred malo časom razkritih tatvin v državni banki. Vslužbeni te banke so leta sem odreske in državne obligacije kradli. Do sedaj se je dognalo, da visočina vkradenih vrednostnih papirjev znaša \$206.900, a je mnenje, da je število veliko večje.

Nemčija.

Berolin, 13. dec. Privolilni komite je priporočal državnemu zboru enoglasno 2.500.000 mark za podporo tobačnih delavcev dovoliti, kateri so brez dela, ker po novem davčnem zakonu se je poraba smodk in svaččje silno zmanjšala.

REVŠČINA V CHERRY.

Lakota in pomanjkanje vzlic velikih podpor.

Skoraj je navedeno, da so zapušeni, v premogovniku v Cherry, ob življenju prišlih premogarjev, najsilnejši bedi izpostavljeni, in to vzlic dejstvu, da so se velike svote za revne nabrale in cele gromade oblek prispevanih bilo, vendar ubogi zmrzujejo in glad trpijo. Obihrava se zopet stara komedija: Tisti, katerim je podpora namenjena, je ne dobijo, ali pa samo del tistega kar bi imeli dobiti, in pa tisti, ki imajo darove razdeljevati, si obdrže za-sé, ali pa dajo drugemu namenu. Raznu, cerkvene občine ne izostajajo pri tem ribarstvu v kalnem; nasprotno, one se trudijo, da večji delež vložijo, in ko so nikoli nasičene sekte z deljenjem med seboj gotove, ne ostaja drugzega, kot oglodane, gole kosti.

"Praktično krščanstvo" bi bilo v tem slučaju polje za izvrševanje ljubezni do bližnjega itd. našlo, toda ono se je omejilo na to, da vdove in sirote tolaži in jim priporoča nado na bodočnost. Gladni in zmrzujoči čakajo na trenotek, kdaj se jim bodo odprle "obljubljene zaloge", kjer bodo kruh in meso dobili; ali gospodje cerkbeniki zakladov, in tisti ki so izvoljeni ali imenovani, da darila porazdelijo, so sklenili, deljenje na nedolgočas odložiti, in sicer da se "stvar temeljito presoja". "Društvo rdečega križa", katero se je za stvar zavzelo, postopa toliko počasnó, da ni njeno početje za razumeti.

Vsaka namenjena dobrota izpolni le tedaj svoj namen, če se podpre potrebnemu neposredno vroče.

Na zborovanju "Women Trade Union League" tu v Čikagi, je prišlo dne 12. t. m. med Charles Revell, tajnikom Illinois Red Cross Society, in Stedmanom, zastopnikom rudarjev, do ostrega razmotrivanja. To je prišlo o diskuziji teme: "Položaj v Cherry, in kaj se mora storiti, da se revnim pomore?" Stedman je društvo rdečega križa silno napadal. "Ch. A. Z."

KJE JE?

Frank Hlačun doma iz Savinske doline, Štajerskega. Pred tremi leti sva bila skup v Cumberland, Wyo. Rad bi zanj zvedel. Če kedo rojakov ve za njegov naslov naj blagovolj naznaniti spo-daj podpisane mu.

Rudolf Hribar

R. R. No. 3 Box 55 A.

Columbus, Kans. 51-51

RDEČI KRIŽ V CHERRY.

"Chicago Daily Socialist" in "New York Call" sta zadnje dneve priobčila nesramno početje te družbe. Čez 100.000 dolarjev je že poslanega na to družbo, a ljudstvo pa strada in trpi pomanjkanja. Anton J. Čermak (Čeh) in John Scully dva prominentna politikanja v Chicago, sta se osebno prepričala o nesramnem poslovanju te družbe, ter sta izjavila, da ta "Red Cross" družba noče podpirati onih družin, ki vsled zaprtja premogokopa ne delajo, a so njih reditelji pri življenju ostali. Grozna beda vlada v Cherry. — Graftarjev pa se tam doli ne manjka.

Boj jeklenemu trustu.

Pittsburg, Pa., 14. dec. "Praviljeni smo pomagati Amalgamated Association of Iron, Steel and Tin plate Workers v njih boju s United States Steel korporacijo, in v svrhu zmage bomo storili vse, kar je v naši moči", je rekel Samuel Gompers predsednik A. F. L., ki je sem dospel na zborovanje prvo omenjene organizacije, kateri Gompers predstavlja.

Vsi zastopniki so na zborovanju in kakor je razvidno so vsi navdušeni za koncentracijo boja proti Jeklenemu trustu v vseh njenih tovarnah in izdelovalnicah, istodobno.

Do sedaj ni bilo možno organizirati vseh delavcev te stroke in zato je trust čim dalje, bolj uspeval s svojim manevrom za "open shop". Ta manever se bo izjavil, ako se posreči delavskim zastopnikom njihov načrt sklenjen na zborovanju v Pittsburgu.

Delavci v jeklah in topilnicah, katere kontrolira jekleni trust, organizirajte se!

Številna žrtev.

O leta 1901 je bilo v ameriških premogovnikih okroglo 18.000 premogarjev usmrčenih. V osmih letih se je število žrtev podvojilo. Leta 1901 jih je bilo 1594, a v naslednjem letu daleč preko tritisoč. Število usmrčenih se je od leta do leta množilo. Pred dvajsetimi leti so se žrtve štele po stotinah, a sedaj jih je pa že domalega skoraj toliko tisočev. Ameriško rudarstvo ima žalostno slavo, tudi v razmotrju obsežnosti, da zahteva več človeških žrtev, kot rudarstvo drugih dežel. Tudi velike katastrofe so tukaj številjeje kot v drugih deželah, vzlic temu da je kopanje runde ugodnejše, kot bcdiši kjerkoli drugod.

Zopet katastrofa na železnici.

Erie, Pa. 14. dec. "Twentieth Century Limited" New York centralne železnice, kateri je vozil iz Chicago v New York, je zavoril pri Northeast, Pa., 16 milj od tu, v osobni vlak št. 10 Lake Shore železnice. Nesreča se je prigodila čez no polnoči. Limited je vozil z hitrostjo 60 milj v uri. Do sedaj je šest mrtvih izpod razvalin spravljenih in se misli, da bo število usmrčenih 20 prekoračilo.

Vzorni red.

Washington, 13. dec. Povodom nasadniškega urada je senatu določlo poročilo o stanju, katero se nahaja v medkrovju nekaterih parobrodskih črt. V poročilu so skoraj navedena dejstva navedena, katere bodo kongres napotila da zakon sklene, po katerem se bolj-ši odnošajo vvedejo. Poročilo se opira na naznanila moških in ženskih agentov od komisije, kateri se nepoznano vozijo med popotniki medkrovja.

Sosebno ona teh agentov pri-poveduje o groznem stanju na nekem parniku, kateri vozi 12 dni preko oceana. Med tem časom se ostudni prizori menjavali. Ne-oziraje se na nesnago, vladajo tam neverojtni moralni odno-saji. Vposlenci parnika so na-pram ženstvu skrajno nesramni itd.

Kdor hoče, da dobi odgovor na pisma naj priloži znamko za od-govor. —

BOŽIČNO DARILO!

Vsakdo se veseli božičnega darila. In zato smo se odločili, da ceno lista do božiča ne povišamo, ter vsim onim, ki ponove naročnino pred božičem oziroma novem letom damo naročnino po stari ceni to je po \$1.50 na leto. Cena lista bo po novem letu \$2.00 to-raj vsakdo, ki ponovi naročnino na list pred novim letom si pri-hrani 50c, nam pa stori uslugo s tem, da ga ne bodo rabili opo-minjati ali pa celo list ustavi-ti. Tega sicer ne radi storimo, tode-kečar nas kateri tako "farba", da se popolnoma nič ne brega, da bi storili svojo dolžnost, a list pa le redno dobiva in čita, tedaj pa je naše potrepljivosti konec.

Komur je tudi na tem ležeča da nam oblažuje naporno delo, nam s tem veliko dela prihrani, a ko staro naročnino poravnava in obnovi za naprej, Upamo, da se bodoje oni, ki dolgujejo na naročnini spomnili svoje dolžnosti, ter storili kar je prav.

Uprava Glas Svobode Co.

Policijska morala.

Dva čičaska policaja imenom Ridges in McGinnis, sta se zadnje soboto prav pošteno "oosnpsala" in potem take nesramne burke vganjala na Cottage Grove pou-čilen tramvaju, da so ženske-sopotnice zahtevale, da ju spre-vodnik izloži.

Sprevodnik ju je izločil ter iz-ročil policiji da ju ukroti in nauči spodobnega vedenja v navzoč-nosti nežnega spola. Sodnijski po-ročnik Smith je že vložil kazenske obtožbo proti tema dvema vzor policajema.

Ali sta mislila, da sta v kakem salunu, ki je skrivoma odprt po eni uri popolnoči?

50 let v ječi.

Winsted, Conn. John Warren, star 71 let, ki je petdeset let pre-sedel v državni ječnišnici v Whe-terfield, bo dobil za božično dari-lo prostost.

Lepo darilo, ki se bo spremenilo v še hušjo kazneni stradanja na stara leta.

Vojna z Nicaragua.

V Portland, Ore. Kroži vest, da bo 1500 ameriških vojakov vta-borjenih v Vancouver barracks šlo v Nicaragua na transportu Dix. General M. P. Maus, poveljnik Columbia departementa, je izjavil, da je dobil povelja poslati nemu-doma trupe v Nicaragua.

Ameriški kapital v resnici raz-prostira svoje grabežljive prste povsod in vlada mu je vedno pri-rokaj.

Razlika.

L. A. Potter, je šel pred leti na zapad za cowboya in je pri neki priliki oropal neko družbo za \$9.

Dne 20. maja 1885 je bil obso-jen za ta zločin na življenje v ječi. John R. Walsh, ki je ljud-stvo oropal za milijone dolarjev je bil obsojen na 7 let ječe, pa je se sedaj na prostem.

Male tatove se obeša, velike pa pušča na prostem. To je ameriška pravica.

Listu podpore.

J. Miklavce 50c, J. Shuster 50c, J. Malar 25c, A. Berlich 15c.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošljamo:
za \$ 10.30 50 kron,
za \$ 20.45 100 kron,
za \$ 40.90 200 kron,
za \$ 102.25 500 kron,
za \$ 204.00 1000 kron,
za \$1018.00 5000 kron,

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazuje svote popolnoma iz-plaćajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave izplačuje c. k. poštno hranični urad v 11. do 12. dne.

Denarje nam poslati je najpriilne-je do \$25.00 v gotovini v priporočnem ali registriranem pismu, večje zneske v Domestic Postal Money Order ali pa New York Draft.

FRANK SAKSER CO.

82 Cortland St. New York

6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio

BRAT JUSTIN.

IZ DNEVNIKA SAMOSTANSKEGA NOVICA.

Priobčil Bistričan.

Dne 12. novembra.

Že sem postajal nejevoljen, ker nisem dobil do danes nobenega poročila o Albini. Danes pa mi je došlo priporočeno pismo. Pater magister je godrnal, da pada jako sumljiva luč na mene zaradi takih pisem, ki prihajajo morda od kakke pa novica prepovedane osebe. Ker pa patra magistra oblast ne sega dalje, si ne more pomagati v tem oziru nikamor, kar mene prav od srca veseli.

Pismo je od Albine in se glasi: Spoštovani gospod!

Pred vsem Vas prosim oprostjenja, da Vam toliko časa nisem pisala. A vzrok je ta, da Vas ne maram izpostavljati preveliki nevarnosti zaradi prepogostega dohajanja priporočenih pisem. Zdaj Vam pa hočem po Vaši želji na Vaše pismo odgovoriti.

Razveselile so me Vaše besede, ki ste jih navedli v svojem pismu. One pričajo o Vaši zdravi razsodnosti, kar se tiče samostanskega življenja in ljubezni do ženske. V tem Vam popolnoma pritrjujem. Dvomim le, če bi bila jaz vredna Vaše ljubezni. Verjamem Vam, da imate prave cilje in namene pred očmi, a gospod, pomislite, kolikokrat izpremeni človek svoje mnenje zaradi kakke malenkosti! Oseba, ki Vam je danes najlepši vzor, Vam bo morda že čez par mesecev nestvor, katerega pogledali ne bodeste več. Jaz Vam ne svetujem, da ostanete v samostanu, pa tudi ven Vas ne vabim. Meni bo jako ljubo, če si ostaneva znanca in prijatelja — več pa ne, vsaj za zdaj ne! Ne zamerite mi! Prijazno Vas pozdravi

Albina.

Dekle piše v tako lepem slogu, da bi ne verjel, če bi ne imel njene pisma v roki. Led se že taja in z gotovostjo smem upati, da se mi izpolni moje vroče želje, da bo Albina kdaj moja. Dopisovanje je seveda zagotovljeno.

Dne 17. novembra.

Sobota je danes. Spoved imamo in zato čas, da se pripravimo nanjo. Meni pa priprava ni mar, saj tako nimam nič povedati pri spovedi. Obtoževal se vendar ne bom kolikor sem pri molitvi razmišljen, kako si večkrat poželim zlate prostosti. To je spoved stare babnice ne pa človeka, ki mora vendar kolikor toliko biti mož, ali se vsaj pripravljati na to. In vendar zahtevajo spovedovanje takih malenkosti pri nas. Sploh se mi pa zdi ta pogosta spoved in obhajilo tako vsakdanje, da človek ne more imeti nobenega spoštovanja več do teh zakramentov. Čudeži so tudi samo zato tako imenitni, ker se redkokdaj zgode. Ko bi se godili vsak dan, pa zgube vso veljavo in privlačnost. Pri nas se zgodi, da gremo po petkrat na teden k obhajilu, kadar se lahko dobe kaki posebni odpustki. A meni se to pohajanje k obhajilu zdi, kot bi sedel k mizi in se tam nakosil; zvišenih čustev ni v moji duši. Ista je s spovedjo, zato se mi zdi priprava nekaj nepotrebnega in odveč.

Da pa časa ne ubijem, hočem v kratkih besedah opisati delovanje patra Kristofa.

Pater Kristof silno hitro govori, če jih je več zraven; sam pa molja kot zajec in zveči besede, da ni nikjer nič; maša njegova traja vselej čez eno uro, zato pa ima pater gvardijan usmiljenje z ljudmi, in mašuje pater Kristof navadno ob desetih.

Drugače je pa pater Kristof majhen sodu podoben možček, ki silno veliko gleda na dolge jedi in kuharja vedno hodi spraševati, kaj vse se pride na mizo. Vsak kos mesa z velikega krožnika ne-se pod nos, ga poduha od vseh strani, dené včasih nazaj, vzame drugega, počenja ravno tiste ceremonije z njim, nekoliko odreže od njega, da mora servitor po deset minut čakati, predno si njegova milost od vsakega kosa ne-kaj odreže. Učen je baje še bolj nego pater gvardijan; študiral je, kakor pripovedujejo, sedem let pet gimnazij; ko pa le ni mogel prilesti iz pete, pobrisal jo je v

novicijat v kloster, na to pa v sedmo šolo. Navzlic svoji zabitosti se je mož redil in redil in ker ni hotelo iti navzgor, šlo je narazen.

Največjo težavo mu dela pluviale (plaše pri litanijah). Zato je že poprosil patra gvardijana, naj kupi pluviale za majhne patre, da se ne bo vedno po tleh vlekel. Vzrok temu je bil pa ta-le:

Neko nedeljo sem bil popoldne pri litanijah jaz za ministranta in brat Demeter, eden največjih nerodnežev, kar jih je bilo kdaj v samostanu. Celebrant je bil pater Kristof. Ko po cerkvi "De profundis" molimo, ostanem jaz za patrom Kristofom zaradi množice ljudi korak zadaj. Po neprevидnosti stopim na pluviale, pater Kristof potegne, se opoteče in vrže kosti svojega rojstva in špeh poznejših let po tleh. Vsi okrog stoječi so se spustili v smeh, gotovo misleč, da je zaužita pijača tega kriva, česar jim ne morem oporekati, da bi se bili popolnoma motili. Tudi jaz sem se smejal, brat Demeter je pa imel večje usmiljenje z njim in ga pobiral. Ko je pater Kristof vstal, dregnil je mene s komolcem med rebra in zarentačil: "Naprej, vi nerodneži!" Psalm je bil pretrgan in dosti ni manjkalo, da tudi ne pluviale. Vsled tega me pater Kristof ni pogledal par dni, proti patru gvardijanu je pa izrazil gor omenjeno prošnjo.

Pater Kristof prav rad noslja. Tabakiro ima skoraj zmerom v roki in ponuja iz dobrohotnosti tobaka zdaj temu zdaj onemu. Nekoč pa pride imeniten gospod k njemu in mu s cigaro zakadi sobo. To ga je strašno jezilo, ker tobakovega dima ni mogel prenašati. Popoldne pride v obednico, ko smo novici ravno za večerjo pripravljali in pove meni, kaj se mu je zgodilo ter me poprosi, da bi mu olupil debelo jabolko, katero je s seboj prinesel, da bi potem z olupki pokadil sobo. Za trud naj bo jabolko moje.

V stiski vsakemu rod pomagam, zato sem se precej spravil na delo, pri katerem sem imel tako zagotovljeno plačilo.

Ves čas, dokler sem lupil, je godrnjal pater Kristof, da je nad vse čudno, da morejo ljudje te smrdljive cigare v ustih nositi in okuževati zrak; da je to greh, ker Bog nam je dal zdrav vzduh, kadilci mu pa primešavajo strupeno tvarino; on da takih ljudi kar videti ne more; mari naj bi žemljo v usta dejal, ne pa tistega smrdljivega klinea.

Potrpežljivo sem poslušal to je-reminjajo. Ko pa olupim, rečem: "Kajenje je res nezno so za marsikoga; a desetkrat grše je še noslanje; taki ljudje so navadno vsem zoprni!"

Kakor bi mu bil gorečo cigaro pomolil pod nos, pobral je hitro olupke, odšel in par dni rivee kahal.

Tudi dar prorokovanja čuti v sebi. Meni je napovedal, da bom dočkal osemdeseto leto, bratu Viljemu pa, da bo trikrat provincijal.

Dne 18. novembra.

Danes je nedelja.

Popoldne sva bila pri litanijah za velika ministranta jaz in brat Viljem. Za celobranta je bil pater magister, a samo zato, da bi enkrat "Benedicamus Domino" konec litanij dobro zapeli. Kadar smo ga drugokrat peli s kakim drugim patrom celebrantom, nam je večinoma spodletel. Pater magister je bil za to hud in hotel sem poskusiti srečo. Ko sva si z bratom Viljemom pred litanijami univala roke, mi pravi ta:

"Justin, danes pa dajmo tako "sfušati", da bo groza! Kaj neki ta jetika misli, da je! Če smo mi hlapi hlapev in on tak berač midva oba, pa meni, da bomo "Benedicamus" tako zapeli, kakor bo on hotel?! Ha, ha! Nikdar!"

No, in današnji "Benedicamus" je bil res kar strašen. Viljem je vzel kontra-bas, jaz tenor, pater magister pa neki glas, ki ni bil nobenemu glasu bolj sličen ne

go onemu nevedne živali, ki jo kličejo ljudje z imenom "tele", ki pa še samo ne ve, da ima to ime. K sreči je organist na kora pritiskal najhujši fortissimo, la ljudje niso zapazili grozne dissonance.

Konci vseh ceremonij pred oltarjem smo šli pa po cerkvi molili psalm "De profundis." A danes je moral biti že nesrečen dan. Ko pridemo približno do sredi cerkve in smo se drenjali med obilo množico, meni in Viljemu naenkrat beseda zmanjka, akoravno sva do zdaj ikrepko odgovarjala patru magistru. Pred menoj je stala Albina, tako lepa, tako krasna kot kraljica med ostalimi devojkami. Meni je pogled v njene oči vzel vsak glas, kri mi je pa šinila bliskovito v glavo, da sem bil rdeč do ušes. Zalkaj je pravzaprav Viljem umolknil, ne vem. Morda nasposled iz istega vzroka?

V zakristiji je pater magister zgrbnčičel čelo v silne gube, akoravno zmerom trdi, da človeške čelo bodi vedno brez gub, ker to je znamenje brezskrbnega človeka, kakršnen mora biti pater in frater, kateremu ni treba skrbeti za preživljanje. Vendar rekel ni ničesar.

Tembolj pa je rojil v svoji celici. Pokliče najprej mene k sebi.

"Povejte odkritosrčno, zakaj ste umolknil pri psalmu?" vpraša strogo in mi gleda srdito v oči.

"Odgovoriti bi imel napačen verz, zato sem utihnil", odvrnem mirno.

"Pa zakaj ste se zmotili?"

"Kar v glavi se mi je zvrtele, da bi bil skoraj padel in predno sem se popolnoma spet zavedel, je bilo treba odgovoriti."

"Je to vse resnica?"

"Kot samostanski brat menda ne bom lagal", odvrnem, "če se zdaj zlažem, se moram pri spovedi obtožiti."

"Naj pride frater Viljem noter!" je zaukazalo.

Ko je vstopil brat Viljem k patru magistru, je dobil prvo vprašanje enako mojemu prvemu.

Toda ta je odgovoril nedolžnega in ponižnega obraza:

"Ker je frater Justin nehal odgovarjati, sem umolknil tudi jaz, kajti psalma še zdaj ne znam dobro."

"Kdaj se ga boste naučili?"

"Takoj se ga ne morem, ker me zdaj to, zdaj ono baše. Med zadnjimi sem prišel, pa bi moral ob istem času vse znati kakor frater Justin, ki je bil prvi tukaj. Razen tega se tudi silno težko učim; po desetkrat preberem, pa še nič ne vem. Na nikak način mi ne gre v glavo", se je norčeval resnega obraza brat Viljem.

"V resnici?"

"Gotovo!"

"Pa bi k Materi-božji molili in k svetemu Antonu in svetega Duha za dar razsvetljenja prosili!"

"Sem že vse storil."

"Morebiti premalo z gorečnostjo molite?"

"Kolikor je pač v moji moči, storim. Prosil bom še v prihodnje svetnike za razsvetljenje."

"Le storite in svojemu patronu se priporočite, to pomaga!"

"Prosil bi, če bi se me vi, pater magister, spomnili nekoliko v molitvi."

Pater magister mu je seveda obljubil.

Da so nama današnji dogodki prinesli obilo smeha, za to je poskrbel brat Viljem.

Dalje prihodnjič.

Naša ponudba.

Boljšega ponudka vam ne more nikdo staviti, kot če vam ponuja povrnitev zdravja. Če je vaš želodec slab ali bolan, smo vam mi v stanu ponuditi najboljšo zdravilo in odpomoč in to stori Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino. Isto je najboljšo, ker je napravljeno iz najboljšega materiala, to je iz čisto obilježanega, starega, rdečega vina in zbranih zelišč. V slučaju, da vaš tek ni stanovit in vaša telesna živahnost pada, ali če postajate nervozni, plašljivi, če se hitro utrudite ali če postajate despondentni, moroz, bled in bolehen, vam bo Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino več dobrega storilo, kot kaj drugega. Še tako nežnemu želodcu se ga sme dati brez strahu zlih posledic.

Na prodaj v lekarnah, dobrih gostilnah in pri izdelovalcu Jos. Triner, 1333 — 1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

KRIST IN RIM. KAT. CERKEV.

(Nadaljevanje.)

SVETOPISEMSKI DOKAZI.

Dokaz šte. 22.

Ni potrebno dokazovati, da rim. kat. cerkev zapoveduje celibat vsem duhovnikom, redovnikom in redovnicam, ker to vsakdo ve, večina pa še ne ve, da Peter, za katerega trdi ta nezmojljiva (?) cerkev, da je njen prvi papež je bil oženjen. (Mat. 8-14.)

Pavel pravi, Heb. 13-4. "Ženitev (poroka) je častna v vsem." V. I. Tim. 3-2, pa dostavlja: "Škof mora biti čist, soprog ene žene, etc". Isto zahteva tudi od dijakonov (I. Tim. 3-12.)

Tudi sv. pismo uči in zapoveduje ženitev škofov in dijakonov. Toda Rim prepoveduje ženitev svoje duhovščine in dela naravnost nasprotno kar uče apostoli. Krist in Biblija, kar jasno dokazuje njegovo zmotljivost.

Dokaz šte. 23.

Rimsko katoliška cerkev uči, da so vica, in da ljudje, ki imajo na vesti male grehe ali pa tudi velike, za katere pa niso na tem svetu dovolj pokore storili, kedar umrjo, gredo v vica, kjer se čisti in delajo pokoro predno pridejo v nebesa.

Sv. pismo pa pravi, I. Janez 1-7, "Kri Jezusa Krista nas je očistila vseh grehov."

Sv. Janez, 5-24. Krist pravi, "Resnično, resnično vam povem, da kdor je slišal moje besede in verjel v onega, ki me je poslal, ima večno življenje in ne bo pogubljen, temveč preide iz smrti v življenje."

Rim pa uči, da vsak najmanjši greh, za katerega se nismo na tem svetu pokorili, nas pošlje v vica. Toda ta rimska doktrina je popolnoma nasprotna sv. pismu, katero pravi, da Kristova kri nas je popolnoma očistila vsacega greha. Ta rimska doktrina pa je popolnoma v konfliktu s Kristovo lastno obljubo, ki zatrjuje, da vsi oni, ki verujejo ne bodo kaznovani, temveč preidejo iz smrti v življenje.

Dokaz šte. 24.

Druga božja zapoved stane zaveze, katere je bila potrjena tudi v novem testamentu se čita tako, Exodus 20-4. Ne ustvarjaj si nobenih nerisničnih podob, ali kaklo sličenost česa, kar je gori v nebesih, ali kar je spodaj na zemlji ali v vodi pod zemljo: V. 5. Ne preklanjaj se jim (podobam), niti jim ne služi, ker jaz, gospod tvoj bog, sem zaviljiv bog itd.

Rim prelamlja to zapoved s tem, da ima podobe, kipe in sohe, stvari katere so baje v nebesih, kot na primer podoba boga, Krista, brezmadežne device Marije, Petra itd., po altarih in stenah svojih cerkev in hiš vernikov, pred katerimi ta rimski verni ljud kleči na kolenih in jih molji in časti, kar Rim vedno in vedno zapoveduje in priporoča.

Razlika med božjo zapovedjo, kot se čita in razlaga v sv. pismu in pa cerkvena zapoved malikovanja je zopet jasen dokaz, da je rimsko katoliška cerkev zmotljiva.

Dokaz šte. 25.

Krist pravi, Mat. 5-44, "Toda pravim vam: Ljubite svoje sovražnike, blagoslovite one, ki vas preklinjajo, storite dobro onim, ki vas sovražijo, in molite za nje, ki vas neradovoljno rabijo in vas preganjajo."

Krista druga največja zapoved pa je, Mat. 22-29: "Ljubi svojega bližnjega, kot samega sebe."

Rimska katoliška cerkev pravi in resno trdi, da so protestanti, starogrški razkolniki in drugi verski sektarijanci krivoverci in njeni sovražniki. Vkljub vsemu temu pa so njeni sosedje, bližnji in zato, ako hoče da spolnuje Kristovo drugo največjo zapoved, bi morala ljubiti iste kot samo sebe, bi jih morala blagosloviti in moliti zanje. Toda vsega tega ni pri rimljaneh in kedarkoli so napravili kako določbo, so prekleli vse one, ki niso tako vrjeli. Rabili so meč in ogenj za uničenje vsega, kar ni z njimi potegnito, vodili so velikanske križarske vojske, ustanovili so tribunale tr-

pinčenja, zvane inkvizicije,* da so jih uničili, katero porabo terorizma z ognjem, mečem, natezalniciami in vseni drugimi hudičevimi sredstvi rimske, krute inkvizicije so odobraval razni papeži kot Urban IV. Aleksander IV. Clement IV. Nikolaj III. Ivan XXII. in drugi, ki se vsi kličejo vikarji odrešenika Krista, ki ni svojim sovražnikom niti za las hudega storil, temveč jim odpustil na zadnjo uro, rekoč: Oče, odpusti jim saj ne vedo kaj delajo!

* * *

Podal sem Vam pet in dvajset dokazov o zmotljivosti papežev in rimske katoliške cerkve. Veliko je še drugih, katere bi še lahko navedel, toda menim, da ni potrebno, ker samo en verodostojen dokaz, podprt s fakti, bi zadostoval.

Dragi čitatelj, s tem delom skušal sem podati čiste in pošteno dokaze, katerih si do sedaj ni upal noben rimski maziljenec spodbiti, ker jih ne more. Vsekako stvar je bila pisana javno in da sem vsakemu priložnost, da mi spošdbije, kar sem trdil. Tudi to se ni zgodilo, pač pa nasprotno, uredništvo Glas Svobode je dobilo nebroj pisem, v katerih se je prošlo, da se celo razmotrivanje pri obli v knjigi, kar je seveda pri znanje, da se med Slovenci svita, da svetohlinstvo ginava in odkritosrčnost isto nadomestuje čim dalje bolj.

Predno sem začel o tem pisati, sem bil popolnoma prepričan, da sem na pravem in kar se tebe dragi čitatelj tiče, te pa vprašam, ali moreš reči, da nisem dokazal, da je rimsko kat. cerkev učiteljica nekrščanskih doktrin, da je strnoglavlila resnico in da je zapeljivka? Glede rimsko katoliške duhovščine pa pred zaključkom tega dela navedem Kristove besede proti Pismarjem in Farizejem, Mat. 23-28, "Če prav tudi na zunaj zgledate pravični proti ljudem, toda v notranjčini pa ste polni hlinstva in nepravilnosti."

Konec.

* Kogar zanimajo razni dogodki rimske inkvizicije, bi mu pač priporočal, da čita: "Tajnosti španske inkvizicije", katerega knjižica je spisana v slovenskem jeziku in bo na prodaj pri Glas Svobode Co. Te knjižice se vsak čas pričakuje kakor tudi velika zaloga drugih poučnih, zgodovinskih in zabavnih knjig, katere bodo označene v ceniku Glas Svobode

ROJAKE v Rock Spring's, Wyo., opozarjamo, da je g. Anton Justin pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Svobode" in se ondotni naročniki obrnejo lahko do njega, ker on nima časa po hišah hoditi.

Opozarjamo rojake, da nam bode kniga "Opatov Praporščak" kmalu pošla. Ta lepa zgodovinska povest obsega 211 strani

IMPORTIRAN TOBAC, prodajam cigare in cigarete, razne vrste pipe ter izdelujem in popravljam dežnike in pipe.

J. VOKOUN, 559 W. 18. St.

SALOON

z lepo urejenim kegliščem in sveže Schoenhofen pivo priporoča

ANTON MLADIČ,

937 Blue Island Ave. Chicago Ill

Edward Pauch

gostilničar —
663 Blue Island Avenue
CHICAGO.

ED. SIHRA,

izdelovalec finih Havana in domaćih smodk. Tudi prodajam vse vrste tobak na debelo in drobno 612 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

ODVETNIK

GARL STROVER
1009-140 Washington St.
TEL. 3089 MAIN CHICAGO.

PATENTI.

VELIKANSKI DOBIČEK ZA 2c ako pišete po cenik. Pravo grenko vino, kranjski brinjevč, tropinovec in novi "Sporty Gin", prodajam skoro polovico ceneje. — A Horwat, Joliet, Ill.

Reinhold Kroll

Izdelovalec in trgovec
na veliko s

VINOM IN LIKERJI.

"GREEN BELL"

naše specialiteta.

410 Greenfield Av. Milwaukee

Phone 1547 J.

HELLO!

HELLO!

Rojakom Slovencev naznanjava,
da sva odprla

Gostilno "Slovenski Dom"

na

2236 So. Wood ceste

to je med Blue Island ulico in 22. Placom samo en block od slov. cerkve, kjer točiva vedno sveže pivo in druge likere. Dobe se tudi fine smodke.

Mladič & Krampats.

Hoerber pivo. Prost prigrizek

SLOVENSKA GOSTILNA

MARTIN NEMANICH

LASTNIK

Phone: 22nd St & Lincoln
Canal 80 blizu slovenske cerkve

TUKAJ živčim rojakom in onim, ki
potujejo skozi Kenosha, priporočam
svojo na novo urejeno

GOSTILNO

v obilen poset. Hrana in stanovanje
se vedno dobi pri

LOUIS ROBSEL

113 Milwaukee Ave., Kenosha, Wis

Josip Komar

164 Reed St., Milwaukee, Wis

priporoča rojakom svojo
lepo urejeno

GOSTILNO.

Snažno prenočišče se vedno dobi

Rojakom, ki potujejo skozi naše
mesto se za obisk vdano priporoča.

Schlitz pivo na čepu.

Louis Bergant

SALOON

257 First Ave., na ogalu Park St

MILWAUKEE, WIS.

Biljar na razpolago.

Frank Gregorič

priporoča rojakom-prijateljem
svoj fino urejeni

SALOON

na 101 Main St., LA SALLE ILL.

"Austrian Club"

GOSTILNA

JOE LENIČ, lastnik

STRINGTON "redmestie Leadville, Colorado

Potniki dobro došli! Zastopnik Glas Svobode

GOSTILNA!!!

JOHN DOBNIK

300 Reed St., Milwaukee, Wis

GOSTILNA!!!

Dobra Unijska Gostilna,

izdelovalec dobrih
mizel in gorak prigrizkov.
Zastopnik Glas Svobode

Jos S. Stastny

650 Blue Island Ave.

delik Dvorana za društvene in unijske seje, in
Vruga dvorana za koncerte, ženitve in zabave.

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih
neopojnih pijač.

82-84 Fisk St. Tel. Canal 1405

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.

Imalepo urejeno dvorano za
zabave in zborovanja
TEL. CANAL 1386

Božični večer.

Spisala M. Frazer, poslovenil
A. H. S.

I.

Gospa Morrison je bila siten invalid. Ni bila še tako stara, a na obrazu pa se ji je bralo, da ima več kot štiri križe na hrbtni. Pred kakimi tremi leti, ko je še delala v predilnici, podrsnilo ji je po stopnicah in od tistega časa naprej se ni mogla več na noge opreti. Imela je pridno hčerko z imenom Milka, katere je bila edina, da je za njo in za se skrbela.

Milka je bila kacin ena in dvajset let stara, lepa zala in čednosa, čeprav je že od svojega štirnajstega leta delala v predilnici, katere ni bila nič kaj prida. Zato pa je imela veliko oboževalcev, a med vsami pa ji je George Greyke najbolj ugajal. Njena mati je vedno proti njemu ugovarjala, češ, da Mila, tako lepo dekle, je vseeno kaj boljšega vredna. George je bil namreč tkalec v predilnici, dober dečko in zanesljiv delavec. Mili in George sta se spoznala pri delu in že več kot eno leto sta skupaj pohajala v nežni ljubezni, ne da bi kateri sprožil ono srečno besedo, ki pomenja blažen vtis na dveh ljubečih se srečih.

Božič se je bližal. Leto je bilo slabo, delalo se je samo polovičar. Gospa Morrison, ki je bila vajena gospodinjiti, ko je še njen soprog živel, in ki je sedaj živeča pri svoji hčeri v dveh malih sobah, je sedela pri peči.

"Božič bo skoraj tu," reče Milka, ki je likala obleko.

"Aje, Aje, mati."

"Ali ti je George povedal, kaj ti bo dal za božično darilo?"

"Tega mi menda vendar ne bo pravil, sedaj?"

Mili je vedno skušala kar najljepše postopati s materjo in za to se ni hotela z njo prepričati, ko je se hotela mati prepričati, da George ni zanjo, da lahko katerega drugega dobi, ki bo lažje in rajše za obe skrbel kot pa "ta počasnež" George.

"Ti še ni povedal, ha?" pravi prezirljivo mati. "Kaj sem ti zmiraj pravila? Skop je, ta George."

"Samo štedljiv je — pa ne skop."

"Štedljiv, aha? Ko sem jaz bila dekle, še pogledat ne bi hotela na fanta, ki je skop. Ko je tvoj oče z menoj hodil, to je bilo tam v Blackpoll ali kakor sedaj pravijo gor na Wales, smo imeli fine čase. Fant in dekleta — ah takrat so bili časi, mlad svet je imel denar, danes — to so ti reve."

"Da," pristavi Milka hitro. "Takrat je bila plača boljša, predilne ni bilo toliko kot jih je sedaj, tudi bosov ne, ki bi za cent eden drugemu najrajše vrat prezal."

"Kolikor več predilnic, toliko več dela, mislim jaz. In kaj ima to s tem za opravičilo? George zasluži 30 šilingov —"

"Se ve," dostavi Milka malomarno. "toda on noče, da bi mogla njegova žena iti v tovarno delati in še sedaj mu ni prav, da ženska v tovarnah delajo. On pravi, da to je moško delo."

"Kaj se le! Govoriti je lahko in ljubezen je slepa. Jaz pa pravim, da si boš želela, da kaj zaslužiš po strani, ker George je jaklo stisnjen. Jaz in tvoj oče sva rekla, da bova oba delala, služila denar in ga tudi skup zapravila. In tako sva tudi storila, bog pa je za naju skbel."

Milka je molčala. Mati je govorila deloma resnico, ker oče ji ni zapustil ničesar kot mater za katero mora skrbeti. Milka je bila najmlajša izmed šestoro otrok, kateri so bili vsi že oženjeni ter za se skrbeli. Za mater se niso brigali in če ji je kateri porinil siling ali dva ni bilo brez godrnjanja.

Mili je tudi vedela, da je bila slabše oblečena kot druga dekleta, ker starši se niso nikdar brigali za domače pobojške. Živeli so z roke v usta, bodočnost pa prepustili usodi. Že kot štirinajst letna deklica je morala služiti vsakdanji kruh, ki je bil zelo pičel. Sedaj je bila 21 let stara in vsako zimo se ji je zdelo mučnejše zapustiti stanovanje, ter iti še v to mi doli proti potoku v predilnico. Burja — uh in ti mrzli odreneli prsti, ta kolovrat —

"Ali je rekel, da te vzame v gledališče?"

"Nič ni rekel," odgovori Milka. Ni rada odgovorila, ker je pa

videla kako jo mati zbada je dala dušek svojemu srcu in dostavila. "Marta pravi, da jo je peljal v gledališče zadnje leto."

"Aj, aj, pa jo bo še," dostavi mati zmagovito. "Stari Cranfield, njen bogat stric ji bo zapustil le po premoženje."

Mati se hipoma ni zavedala kaj dela. Milka pa je ko zapopadla materino šurvanje in odstavila je gladilnike s peči, da se ohladi.

"Toliko, da nisem pozabila nekaj kupiti. Mati, pustila vas bom samo za kratke čas. Nikdar vam na misel ne pride, da jaz kaj rabim in George je ravno tak, poleg vsega tega pa vedno na me in njege režite. Ni dobro če je človek predober — ali ste kedar na to mislili? V oknjah prodajalnice so stvari tako krasno razstavljene in zakaj si ne bi šla tudi jaz jih ogledati? Ves prost čas moram z vami preskleti, med tem ko se druga dekleta zabavajo, poleg tega mi pa še zmiraj na ušesa brenkate, da me že kar bole. Nič se mi ne zdi, da me imate radi."

Vzela je ruto s klina, se ogrnila in z loputom zaprla vrata za seboj, mati pa je zapjo strne gledala.

"Bog nas vari, kaka jeza in vse to zato, ker jo hočem o čem dobrem podučiti. Moški so vsi enaki, ali so stisnjeni ali pa zapravljivi. Kar dobiš je samo sreča. Skop človek te lepo pokoplje in ti sitnari dokler si živ. Za moj del jaz imam rajše zapravljiveca."

Ranjki Morrison je bil zapravljivec in vsled tega je ostala njegova vdova, potem ko se je poskočevala, da ni mogla več delati težko breme svojih otrok in cele občine. Gospa Morrison je pozabila, da v svojih mladih letih je morala težko delati zase in svojega moža. Vse kar se je še spominjala so bile prošle slave in glorijske njenega snubenja.

"Dekleta mislijo, da vedo več kot njih matere," je rekla ko je sedela pri peči brez dela, osamljena.

II.

Milka je hodila gori in doli po eni glavnih ulic ter pasla poželi ve oči po razloženih oknih, ogledovala klobuke, pripovedujoč si, katerega bi kupila če bi imela denar. Zнала pa je, da ne bo nikoli imela denarja, ne sedaj ko sama dela še manj takrat ko bo George možila. Njena mati je imela prav. George je skop in lakomen na denar, in Marta, katere je vedno za njim, kakor ji je g. Preston povedala, bo dobila lepo premoženje po svojem stricu. Vse mestice je o tem vedelo. Marta bo podedovala po svojem stricu od materne strani tri hiše na Broadwayu, lepo svotico gotovine na banki, poleg tega je še precej zal in brihtno dekle in ji ne bo težko pridobiti si ljubčka, ki gleda po evenku.

Ko si je tako v dnu sreča predstavljala svojo tekmovalko so ji nakrat oči obvisle na klobuku, okrašenem s potočnicami. Kaklep je in sree je hrpenelo p novcu, za katerega bi se dal dobiti ta klobuk s rožo. Sogla je v mošnjček in prevračala onih par šilingov, ki so ji še ostali in za katere je mislila kupiti kockoš ter presenečiti mater s kuretnino ne božični dan. Ta tje pa je bil še v permutinanjavi prodavalni in klobuk, ki je stal dvakrat toliko kot kockoš pa je bil tudi še v oknu — pred očmi.

"Zakaj ga ne bi imela?" pravi sama sebi. "Denar je moj in storim z njim kar sama hočem. In jeli ona tudi tako trošila?"

Stala je, na vede kaj početi. Ko je tako zamišljena stala pred klobuki, priide nekdo v ozadju, in jo prime za roko.

"Trkal sem na čuri kakih 10 minut," pravi George Greyke, "a bilo ni nikogar. Ko pa sem odhajal, povedali so mi sosedje, da si šla v trg. Kaj pa ogleduješ? Kupuj klobuk za poroko? Kter se ti najbolj dopada?"

"Kteri se tebi?" dostavi brzo Milka, ne da bi se okoli obrnila, ker poznala je glas.

George je iskal po oknu in potem je pokazal s prstom na šip. Klobuk, katerega je on izbral je bil napravljen iz navadne slame s eno samo mašno.

"Kaj rečeš proti temu? Lep je, čeden in —"

"In po ceni," dostavi Milka surovo.

"In po ceni," pomovi George popolnoma nevesel svojega greha.

"To ni nobena napaka, v kolikor se meni dozdeva. Saj ko bi bil drag, ga štak kupiti ne bi mogla."

"A, ne bi mogla?" vpraša Milka. "Marta Cranfield ima klobuk s dvema rožama. In jaz sem ravno tako lepa kot je ona."

"Se lepša si," jo popravi on. "Marta mora fino zgledati, drugače jo svet pozabi, toda kedar ima vila take velike plave oči in rmena lase —"

Milka mu je obrnila nezadovoljen hubet.

"Lahko je govoriti. Govoriče nje je tudi po ceni," pravi ona.

Pri teh besedah sta se poslovila od okna ter šla po ulici doli do Lover's Lane, mimo predilnice, kjer sta preživela večji del belaga dne. Milka se je vstavila na cesti pred predilnico ter zrla v črni, zakajeni dimnik, segajoč v sive oblake.

"Grozen prostor. Ta kolesa zmijo vse življenje v človeku. Nikoli se nisem počutila mlado."

Obrnila se je k fantu, ki je stopal poleg nje. Lica so ji žarela in v očeh se je čitala vojska njene ga sreča. "Tudi ti nisi bil nikoli mlad. Postaramo se pred časom. Nič drugega nam ne preostaja, kot delo, delo, spanje in zopet delo. Zakaj se ne bi tudi jaz zabavala, kakor se druga dekleta. George, ali me ne misliš nikoli vzeti v gledališče? Ali misliš da jaz ne vidim rada stvari. — Preteklo leto si peljal Marto v gledališče. Veš?"

"Prosila me je, da jo naj vzamem", odvrne George, "pa se nisem mogel zgovarjati. Gledališče ne buke se mi zdé popolnoma neumne."

"Toda vseeno 'so lepe," pravi Milka, "in prav rada bi videla. Pelji me tja samo enkrat."

"Gotovo, gotovo," odgovori fant, "toda en drugičkrat, ne ta božič. Sedaj moramo varčevati, kaj ne, ki vsak cent šteje?"

"Pri tebi se preveč," mu reče napadajoč. "Mati ima prav. Ti si skop. Že sedaj mi ne privoščiš stvari, kaj bo še le potem! — pa vse eno vedno trdiš, da me ljubiš, toda kakor vidim se le norčuješ z menoj."

Z naglimi koraki je hotela oditi, toda George, katerega je njen nastop presenetil jo je zgrabil za pazduho ter hitel zanjo. V istem hipu pa se mu je srce napolnilo s voljo, da potroši ves prihranek na nje.

"Milka, deklica, poslušaj, če hočeš videti gledališče —"

"Ne, nečem iti s takim, ki me sam rad ne pelje."

"Dajva, pobotajva se." Veš, vedno sem gojil misel, da skupim hišo, in deklet —"

"Le imej svoje misli," je rekla Milka, daš je vedela, da dejansko ne misli kar govoriči, "in Marta ti bo lahko pomagla. Sita sem te, to ti povem. Tako pohajkovanje od zunaj, ni dobro za me."

Gledal jo je začudeno. Še nikoli je ni videl v takem slabem razpoloženju. Prej je bila vedno pripravljenka storiti vse kar je hotel.

"Mili, Milka —"

Njegov klic ni dobil odmeva pri dekletu. Stala je trdno kot skala ter mu naštevala vse grehe in napake. George pa je poslušal in ko je vmočnila, skušal je govoriti.

"Dajva, poravnajva se."

"Ne, pa ne! S teboj že ne!" je bil odgovor. "In sedaj veš. Tudi ne rabiš k meni več priti, ker n maram za te. Joe, Briggs me je pnosil, da grem z njim v Olympia gledališče na sveti večer in čakala sem, da vidim če me ti vzameš, toda ne rabiš si glave beliti. Z njim grem."

III.

Milka Morrison ni šla v Olympia ali kam drugam oni večer s Joe Briggsom. Snežen vihar je razsajal že celi teden pred božičem, bela odeja in led je pokrivala ulice, strehe, dol in ravan. V hišah kjer je vladalo pomanjkanje in beda je bilo vse narobe.

Gospa Morrison se je prehladila, ker ena šipa na oknu je bila razbita, katere se hlásnemu gospodarju ni vredno zlelo nadomestiti s celo, in mrzla sapa je prepihala na postelji poleg okna spečo invalidinjo. Prehlad se je spremenil v pljučnico. Občinski zdravnik jo je obiskaval ter vedno trdil, da se ji mora moč krepcati, sicer umre vsled slabosti. Zapovedal je, da naj živa sladčice, katere pa so bile predrage za Milkin mošnjček še takrat če je predilnica z vsa paro delala, nikar pa sedaj, ko so bosi sklenili, da se tovarna zapre čez božične praznike.

Mili je pozabila, da je bilo dan pred božičem, da so na cesti sreč-

ni ljudje, pozdravljajoč eden drugega, smejoč in veselé se, primerjajoč ta božič z onim lanskega leta. Žezlo bede je viselo v kuhinji Mourischnovega doma, Mili pa je zakrila obraz v roke, se naslonila na mizo in plakala obupno. Žena, ki je ležala v drugi sobi in se borila s smrtjo za življenje, je bila trda in jezna, vedno pripravljena drezati v njo, kot jo pa hvalliti, toda bila je njena mati. Ljubili ste ena drugo po svoje, in ona mora umreti, ako ji Milka ne preskrbi kar mora Milka je dobro vedela, da druge čase bi se zatekla h Georgu za pomoč in vse bi bilo dobro. Sedaj ne more k nje. Pohajal je k Marti Cranfield, ljudje so ji vsaj tako pripovedovali.

"Nikoli ni maral za me. Imel me je samo za igračo. Njo pa ljubi, ker ima denar; jaz sem pa revna."

Zravnila se je in brisala mokre oči s opasnikom. Mora iti k materi, kjer je presedela že marsikako noč, prej pa si segreje škodelico čaja, da jo ne bo mrz tako pretresaval.

Nekdo trka: potrika se enkrat, prime za kljuko in odpre. George Greyke je prišel, obložen s malimi in večjimi zavitki, katere je položil na mizo. Obrnil se je in zrl dekletu v mokre oči, katere ga je pred par dnevi tako kruto oslovilo. V očeh pa se je svetlikal triumf.

"Joe Briggs, ti ni vstanu ničesar dati, ker nič nimam, da bi dal."

"Prišel je razvijati zavitke in polagoma razlagal delicatose na mizo, pri tem motreč zalo Milko."

"Srečal sem zdravniška, in povedal mi je ka . . ." Prenehal je in vprl oči v njo. Videl je blede, vpala lica, gmotne, zaspane oči in obleko, ki ni imela nobene toplote.

"Upam, da bo zadovoljna," je rekel tiho, komaj slšno. "Storil sem najboljšje."

Dekle ga milo pogleda; debele, svile solze so se ji vile po bledeh, vdrtih licih.

"Oh, George, zakaj si kupil vse te stvari. In tvoj prihranek —"

"Nič prihranek," je ježno odgovoril in oči so se mu svetile. "Za te sem hranil. Zlato je mičla pri meni. In zakaj ga ne bi potrošil, kjer sam hočem. Radovoljno dam, ker lahko dam, in Joe pa ne —"

To je bil njegov velikanski triumf in vse kar je hotel. Šel je proti vratom.

Ali mora iti? Enkrat ga je zapodila in ali ga naj sedaj nazaj kliče? Ali je to trenotek razpota? On je bil mlad in jezen in ona je bila tudi mlada, pa ponosna. V tem momentu pa zapoje zvonovi veselo pesen iz zvonika line . . .

"A merry Christmas!" voščita eden drugemu. "Veselite na zemlji, mir in dobra volja . . ."

Dvanajsta ura je odbila, božič je . . .

George je zopet zaprl vrata, skočil k Milki, kojo je ljubil nad vse in oklenil svoje roke rahlo okoli nje.

"Al' me ljubiš? Dekle povej! Božič je . . . in tu je tvoje darilo. Poslušaj, kaj zvonovi poro. A Happy Christmas, George & Milie."

"Ali res tako pojo, George, res?"

Položila je roko okoli vratu, glavo pa položila na njegova močna prsa.

"Ljubim te, samo tebe" mu je šepetala, "Svet bil bi ničla, ko ne bi tebe bilo."

Gospa Morris pa je kot mrtva ležala na postelji ter mirno gledala na ljubčiče se par, kojih duši ste plavali v miru in dobri volji na božični večer . . .

CENJENIM ROJAKOM NA
ZNAJJE!

Veliko rojakov dela leta in leta težko delo za majhno plačo, za katero so Amerikanci večjo plačo dobivali. Kaj je temu vzrok: Zmožnost Angleščine. Samo z Angleščino si lahko pomaga Slovenci v Zjedninjenih Državah do primernega dela. Kako se pa priučiti Angleščine brez učitelja? Po navodilu: Slovensko Angleške Slovnice, Slovensko Angleškega tolmača in Angleško Slovenskega slovarja. Knjiga popolnoma odgovarja namenu, kar pričajo mnogobrojna pohvalna pisma od rojakov širom Amerike, kateri celo izražajo željo da naj si vsak rojak naroči tako prepotrebno knjigo. Knjiga v platno vezana stane samo \$1.00 in je dobiti pri

V. J. KUBELKA,
538 W. 145th St. New York, N. Y.

Neuropin Želodečni
Grenčec

je znašel J. B. Schener, v nemškem Jasuiku na Moravskem, Avstrija v začetku zadnjega stoletja in ga postavil na ameriški trg v letu 1900. Vsakdo priznava, da isti je najboljši želodečni grenčec v eksistenci! Ta grenčec je napravljen iz zdravnik zelišč in korenin, vsebuječih medicinske snovi in je gotovo, zanesljivo zdravilo proti kislini v želodcu, zaprtju, želodečnem krču in grizavi. Priporoča se ga za preganjanje plinov iz drobja. Samo en poskus pokaže dobre lastnosti tega grenčeca.

J. B. SCHEUER CO.,

IZDELOVALEC

158 W. Kinzie St.,

Chicago, Illinois

GARANTIRAMO DA
JESLOVANSKA
KORONA

zdravilno grenka vinska TONIKA napravljena izključno le iz starega, čistega kalifornijskega vina.

Ista vsebuje najbolj pomagljive snovi za človeški sistem, deluje na črevesa in jetra. Vam da trdno spanje in Vam ponovi Vaš potrt sistem lepše kot katerokoli drugo zdravilo.

Naročila na debelo za te, kakor tudi za žganje, likerje in vina se lahko pošiljajo na

Mohor MLADIČ
GENERAL AGENT

158 W. Kinzie St.

Chicago, Ill.

Izdelujemo obleke po meri iz čisto volnenih, domačih in importiranih tkanin.
Prodajamo gotove obleke za delavnik in praznik.
Imamo veliko zalogo trdih in mehkih klobukov.

V zalogi imamo vedno bogat izbor obuč in čevljev močnih za delo in elegantnih za praznik. Popolna zaloga sraje spodnjega perila, kravat itd. daje našim c. odjemalcem najokusnejšo zadovolnost. Največja zaloga vsakovrstnih hlač, finega izdelka in nizke cene.

Pridite, oglejte si i kupite!

PRVA SLOVENSKO-HRVATSKA TRGOVINA S OBLEKAMI

JURIJ MAMEK,

581 S. Centre Ave.,

Chicago, Ill.

Vsak slovenski delavec naj čita "GLAS SVOBODE"

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

1914 Ashland Ave., Chicago, Ill.

TEL. CANAL 476

Uraduje na svojim domu:
od 8.—10. ure predpoludne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—3:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.
Ob nedeljah samo od 8.—10.

ure dopoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.
DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

W. SZYMANSKI

TRGOVEC S RAZNOVRSTNIM
POHISTVOM

624-628 Blue Island Avenue, Chicago

TELEFON CANAL 955

Moja trgovina pohištva je ena največjih na južno-zapadni strani mesta, kdorkoli pri meni kupi, jamčim da bo zadovoljen kot je bil vsak kdor je že pri meni kupil v zadnjih 22 letih od kar sem v tej trgovini in na istem prostoru.

Pijte najboljše pivo

Edelweiss

Peter Schoenhoffen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9

CHICAGO ILL.

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co.,
1518 W. 20th St. Chicago, Illinois.Subscription \$1.50 per year.
Advertisements on agreementPrvi svobodni list za slovenski
narod v Ameriki.'GLAS SVOBODE' IZHAJA VSAKI PETEK
in veljaZA AMERIKO:
Za celo leto.....\$1.50
za pol leta.....\$1.00ZA EVROPO:
Za celo leto.....\$1.00
za pol leta.....\$0.75NASLOV ZA DOPISE IN POSILJATVE JE
GLAS SVOBODE CO.
1518 WEST 20TH ST., CHICAGO, ILL.Pri spremembi bivališča prosimo naročnike
da nam natančno naznajo poleg NOVEGA tudi
STARI naslov.

231

ZAHVALNI DAN V CHERRY.

Zahvalni dan! V osamljenem premogarskem kraju v Illinoisu žaljuje stotine vdov in sirot za pokopanimi reditelji. Pokopani — ali mrtvi? Po vsej človeški razsodnosti — da. Toda toliko časa, dokler niso bila trupla na površje spravljena, ni bila vsa nada zginita. Ali niso bili drugi rešeni, kateri so veliko dni tam zdalej ležali?! Ali niso bili nezvestni navidezne smrti oteti, koji so bili iz onega pekla na solčni svet spravljani?!

Vdova upa in upajo sirote. Zna se, da rešili delajo; pogumni možje, sodrugi zasutih, kateri svoje življenje zastavijo, da življenje njih rešijo; kateri v smrt gredo, da k smrti obsojene oprostito. Mogoče da on še živi, reditelj, oče njih otrok, pri kateremu so misli bile vse te dolge, dolge ure od groznega trenutka, ko je prežalostna vest od ust do ust hitela: V rovu gori, rov je v plamenih. Alko bi one le znale; ko bi le gotovost imele, li on živi, je li on mrtov. Ko bi se le trupla prišlo, da bi bil konec te grozne muke, te neznosne negotovosti. Res je, ona vé, da je malo nade. Ona pozna razdirajočo moč razstrelbe plinov, grozno pogubni učinek naslednjih puho. In niso tisti učeni možje, kateri vodijo posel premogarske družbe, izjavili, da se mora vsaka nada opustiti, da je po človeški razsodnosti in človeški znanosti vsaka sled življenja tam vzdolej zginiti morala? Da ni mogoče, da bi se katerega zasutih še živega na površje spravilo?!

Za trenutok se tuga in bolest in malostnost v solzah utešijo. Potem prične glodalni boj med nado in razumom z nova. Res je, voditelji premogovnika so se izjavili, da zasuti tam vzdolej morajo mrtvi biti. Toda, ali niso oni to tudi trdili komaj par dni po katastrofi?! Ali ni takrat vodilna glava premogarske družbe izjavila: Od zasutih nemore nihče več živeti?! In vendar jih je bilo še na ducate, morda stotine tam za plameni upajoč na rešitev. In ducate od njih, je bilo dejansko na površje spravljanih, potem ko so bili sedem dolgih dni v močni temi pokopani. Če niso "učeni" ljudje takrat nič vedeli, čemu bi se sedaj njihovim besedam verovalo?! Ali je bilo kaj nezaslišane, da so se zasuti rudarji na tedne na kakšen način preživljali, predno je rešitev prišla? Ali niso bili v stari domovini, v Severni Franciji, pri veliki rudni nevarnosti pred nekoliiko leti, šest tednov potu se živi rudarji v porušeni sohih najdeni? Ali ni to možno tudi tukaj? Monarhi vendar še živijo oni, pri komur sedaj njih misli bivajo. Da bi le gotovost imeli: Če bi se le vsaj truplo prišlo! In — od nade in brezupnosti sem ter tja vržena, se vdova zasutega premogarja plakajoča sesede. —

Pri vstopu rova se med tem marljivo dela. Teški železni tramovi se privlačajo in tesno nad sohom sklepajo. Neprodušno bo vse zaprto, da se vzdolej razsajajoč ogenj omeji in zaduši. Žile premoga, "črni diamanti", posest kompanije je v nevarnosti.

To se zamore rešiti, če se posreči ogenj zadušiti. A premogarji tam spodaj? No, le-ti so mrtvi, "po vsej človeški razsodnosti"! Rešiti se jih vendar več ne more! In če hočemo mrtlice oteti, je naše imetje v nevarnosti! "Mi moramo to storiti, bilbi smo k temu prisiljeni," je opravičujoče izjavljaval mudi nadzornik na governerja. In "delavci so mirni!" —

In ona vdova?! S pretresujočim, vsklikom se je nezvestna zgrudila, ko je slišala, na "zahvalni dan" o zaprtju rova.

Ali se bo kdaj znebila misli, da je bil, mogoče, oče njenih otrok še pri življenju, ko se je grozno grob neprodušno zaprl, da se imetje premogarske družbe pokončevanja obvaruje?! Grozno, toda, žalobno resnično!!! —

DELAVCI! ČITATELJI!

Kapitalist se za delavca ne zmeni, je li klerikalec, svobodas, pripada li k tej ali oni veri, ali je delavec pristni Rimski pripadnik, ali če moli Alaha ali pa Konfucija; za vse to se kapitalist ne briga; samo da delavec pridno dela kot nema živina in pa da je zadovoljen s piščo plačo. To je glavni moment, glavni pogoj. Delaj in ako pogineš na pa molči, potem si gotov, da te bo delodajalec-kapitalist rad imel. Varuj se vsake nezadovoljnosti, celo pa stavke, ker tedaj je ogenj v strehi, kapital in vlada ti pošlejo policaje, konstablerje, vojake, šerife in vse vrageve na glavo in nisi si življenja zvest niti trenutka. Često se priloži, da tebe in tvoje svojece na cesto vržejo in izročijo si najsilnejšemu gorju. Res je, da v takem slučaju se dobivajo podpore, a te so pa le za uniške člane namenjene, za neumije pa ne. Te daj tukaj je jasno dokazano, kakšne velikanke koristi so Unije; ne moramo jih dovolj priporočati. Toda to smo samo mimogrede omenili, ker o koristi Unij, bomo drugokrat pisali.

Tedaj naš nezadovoljni delavec pride vsa oborožena banda, kot ponižen sluga vsega-močnega kapitala, katerega je delavec v potu svojega obraza skupaj nagromadil. Pomoči ni nobene, pred durmi ti preži glad, a v tovarni — delavnici pa suženstvo!

Sedaj, ko ti je sila najvišja, te daj ti stoji v akcijo klerikalec — pop. Tukaj povdarjamo, da ne samo Rimski katoliški, marveč razne barve in sekte. V tem slučaju so si vsi jednaki in se ne ločijo eden od drugega, kot se tudi jajce ne loči od jajca. Pop ti najprvo reče, da to je "božja volja" tako, in božji odredbi se ne smeš protiviti, sicer si brezverec in te bo vrage vzela ter v peklo "cefral", in tam boš velikomaj z zobmi škripal — se vé, če jih boš imel. Popu pridejo v takem slučaju delavske žene v prilog, kot nalašč. Pop jim "svetuje", jim daje "navodila", in polne nasvetov in navodil žene zopet doma svoje moke obdelujejo. (Tukaj je rečeno povdarjamo, da ne povsod, in tudi ne vse. Veliko je poštenih žen, ki popu pravočasno hrbet obrnejo, ter postopajo po svoji zdravi pameti in po svoji razsodnosti. Vsa čast takim ženam, ki se zavedajo in razumejo samostalno misliti. Da nikomur krivice ne storimo, tudi radi priznamo, da ni vse duhovnike kar pavšalno v en in isti kos za vreči; do

bijo se med njimi vgladne izjeme, toda žalibog, da so to bele vrane!)

Tedaj: "tupi in delaj", tako je božja volja in plačilo te čaka tam nekje, kar imenujejo "nebesa". Dobro! Ali kakšen razloček je neki med onim plačilom, ki čaka v nebesih delavca, kateri vsled tujčenja in pomanjkanja poginje, in pa onim plačilom, ki čaka preobilnosti sitega milijonarja, kateri je vsled pretkane svoje politike kakšno cerkev zgradil (J. Rockefeller), ali pa kakšnje orgle cerkvi nabavil (J. P. Morgan za S. Čikago)? To bi mi radi znali! A dvomimo, da bi bili gospodje nebeski agentje za odgovor v zadregi, to nas ne bi iz ravnotežja spravili, še manj pa usta zamažali. Njih prefrigani odgovor bi bil samo za ljudi, za katere morajo drugi misliti.

Tedaj večina popstva se vselej postavi na stran kapitala, na stran premoč.

Da je temu tako, hočemo se en fakt navesti: Kadar se je še v Evropi kakšna vojska zbirala, vselej so se maše čitale in boga se je prosilo za zmago; a nasprotnik takisto. In reklo se je na obednih straneh: "Pojdaj moj sinko, bodi hraber in pusti se ubiti za tvoje- ga cesarja ali kralja. — bog tako hoče!" V tem slučaju se ne upošteva 5. božja zapoved, ki velevala: "Ne ubijaj!" Prokleti humbug! Pojdaj in pusti se ubiti za svojega cesarja, kralja, in razdrapani ali ne. Daj in daj, pa daj! To je geslo Rimsko katoliške cerkve, katere učni — prav za prav bi imela učiti — ljubezen do bližnjega, katere velevala: "lačne nasititi, žejne napojiti, nage obleči itd." Pride še.

Žrtev dvoboja. Pred štirimi leti je prišlo v Pragi med nadporočnikom Sidorovičem in poročnikom Klatzem do nekega prerokanja. Polkovnik je nato Sidoroviču ukazal, da se mora bititi s Klatzem. V dvoboju je imel Sidorovič smolo; presekan se mu bile na desni roki kite in žile tako, da je roka popolnoma mrtva. Nadporočnik Sidorovič je bil nato z malim zneskom vpokojen. Vložil je proti vojnemu erarju odškodninsko tožbo, ki pa je bila pri vseh instancah odbita. Nedavno je vložil pri okrožni sodnji v Mariboru proti bivšemu svojemu polkovniku, general-majorju Gospodarzu, proti vojnemu zapovedniku baronu Čizbulki in proti divizijskemu poveljniku Čsanadyju, ki so ga prisilili v dvoboj, tožbo na plačilo bolnišnice v znesku 50.000 K, na plačilo stroškov za zdravljenje v znesku 2800 K in na plačilo letne rente v znesku 2544 K. Tudi ta tožba je bila pri vseh instancah odbita. Res lepe razmere! Človeka prisilijo, da se tepe za prazen nič; ko se v dvoboju tako pohabi, da ni za nobeno reč na svetu, mu pa vržejo par kronice.

Nesreča na železnici. Blizu postaje Montecelio pri Rиму se je prevrnil osební vlak, ki je vrtel v Rim. Ranjenih je bilo 30 oseb, in sicer 9 zelo nevarno.

Nam je bilo na tem ležee, da dokažemo, kako cenek in ajeni vslužbeni s kapitalizmom fraterizirajo, se bratijo.

Toda pojdimo korak dalje in našli bomo, da kapitala je le nezaveden delavec dobrodošel. Le ta vidi vse svoje trpljenje in pomanjkanje, v božji določi, se ve kakor mu to pop natvezi. Takega nerazsodnega delavca obstoji vso obzorje v tem, da sluša popa, da pridno moli ter boga prosi za nekaj, kar sam ne ve in ne zna, kaj prav za prav hoče in kako naj bi mu bog, tisto dal, ker ne vé, česa prosi. Res čudni nazori! In pri

vsem tem: Kdo nam jamči, da ni prilika čestokrat pred nosom, da bi bilo treba samo roklo stegniti, in v marsičem bi bilo pomagano? Ali tukaj dela zopet zapreko tista preklecana zabitost, ko se ne pomislijo in tolačijo besede sv. pisma, ki pravi: "Pomagaj si sam, in bog ti bo pomagal." Kaj pa še! Neumnost pusti druge misli, druge delati, sama pa roke kričim drži. Saj je dosti, da moli, vse drugo bo pa bog dal; tako nas vera uči in tudi gospodi pravijo!

Ja, ja, sinko moj! Le poslušaj tvojega gospoda, on te bo že šel bolj na led spjeljal, kakor je itak dušič, na vzdol, v pogubo vsled tvoje nerazsodne neumnosti!

Toda, s tem še nismo povsem dokazali, da je klerikalizem hujši sovražnik delavstva, kot je kapitalizem.

Rekli smo, da kapitalist je zadovoljen, s takimi delavci, ki se neprestano mučijo za mali denar, to je za malo plačo. Vse drugo je postranska stvar, za kar se kapitalist ne briga. Služi si nebesa, kakor ti je drago in kakor veš in znaš, samo da kapital kopičiš, pa je vse vredno.

Vse kaj drugega je pa s poponi, s klerikalizmom. Kapitalist ti dá malo, toda pop ti vzame še to malo, ne zmenec se za to, si li ti in tvoji svoji lačni in razdrapani ali ne. Daj in daj, pa daj! To je geslo Rimsko katoliške cerkve, katere učni — prav za prav bi imela učiti — ljubezen do bližnjega, katere velevala: "lačne nasititi, žejne napojiti, nage obleči itd." Pride še.

Žrtev dvoboja. Pred štirimi leti je prišlo v Pragi med nadporočnikom Sidorovičem in poročnikom Klatzem do nekega prerokanja. Polkovnik je nato Sidoroviču ukazal, da se mora bititi s Klatzem. V dvoboju je imel Sidorovič smolo; presekan se mu bile na desni roki kite in žile tako, da je roka popolnoma mrtva. Nadporočnik Sidorovič je bil nato z malim zneskom vpokojen. Vložil je proti vojnemu erarju odškodninsko tožbo, ki pa je bila pri vseh instancah odbita. Nedavno je vložil pri okrožni sodnji v Mariboru proti bivšemu svojemu polkovniku, general-majorju Gospodarzu, proti vojnemu zapovedniku baronu Čizbulki in proti divizijskemu poveljniku Čsanadyju, ki so ga prisilili v dvoboj, tožbo na plačilo bolnišnice v znesku 50.000 K, na plačilo stroškov za zdravljenje v znesku 2800 K in na plačilo letne rente v znesku 2544 K. Tudi ta tožba je bila pri vseh instancah odbita. Res lepe razmere! Človeka prisilijo, da se tepe za prazen nič; ko se v dvoboju tako pohabi, da ni za nobeno reč na svetu, mu pa vržejo par kronice.

Nesreča na železnici. Blizu postaje Montecelio pri Rиму se je prevrnil osební vlak, ki je vrtel v Rim. Ranjenih je bilo 30 oseb, in sicer 9 zelo nevarno.

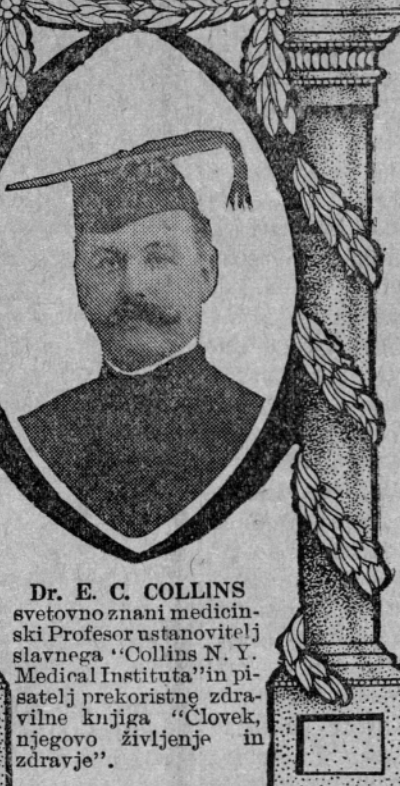
Nam je bilo na tem ležee, da dokažemo, kako cenek in ajeni vslužbeni s kapitalizmom fraterizirajo, se bratijo.

Toda pojdimo korak dalje in našli bomo, da kapitala je le nezaveden delavec dobrodošel. Le ta vidi vse svoje trpljenje in pomanjkanje, v božji določi, se ve kakor mu to pop natvezi. Takega nerazsodnega delavca obstoji vso obzorje v tem, da sluša popa, da pridno moli ter boga prosi za nekaj, kar sam ne ve in ne zna, kaj prav za prav hoče in kako naj bi mu bog, tisto dal, ker ne vé, česa prosi. Res čudni nazori! In pri

Nesreča na železnici. Blizu postaje Montecelio pri Rиму se je prevrnil osební vlak, ki je vrtel v Rim. Ranjenih je bilo 30 oseb, in sicer 9 zelo nevarno.

COLLINS' NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

Ustanovljen 1897.

Dr. E. C. COLLINS
svetovno znani medicinski
Profesor ustanovitelj
slavnega "Collins N. Y.
Medical Institute" in pi-
satelj prekrisne zdravi-
valne knjige "Človek,
njegovo življenje in
zdravje".

Uradne ure—Vsaki dan od 10-5 pop. Ob nedel, in
prazn. od 10 do 1. V torek in petek od 7-8 zvečer.

BOLNIKI

pazite, komu zaupate zdravljenje svoje bolezni. Sveto pismo pravi: "Mnogo je poklicanih, a malo izvoljenih!" Tako je tu li mnogo zdravnikov, ki se po časopisih hvalijo na vse načine, a niti eden vam ne more pomagati, ker ni vsako sposoben, da vas zopet privede do popolnega zdravlja.

Slavni in najstarejši zdravniški zavod na svetu je jedino COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE kateri že leta in leta rešuje bolne narod gotove smrti. Ni je bolezni katere bi ne bila dobro znana ravnatelj tega zavoda in kateri bi on v kratkem času ne mogel ozdraviti, ako ravno vam nobeden drugi zdravnik ni mogel pomagati, ter obupal nad vašim življenjem in zdravjem. Zato raj rojaki! Poslušajte prijateljski svet ravnatelja tega slavnega zavoda, kateri vam priporoča: Ne pišite tem zdravnikom, kateri se po časopisih samo hvalijo, ter ne zametajte svojega zdravlja in težko zasluženega denarja za draga in ničredna zdravila, ker s tem samo trpite in si nakopljete pregodnjo smrt.

Da se pa sami prepričate o zdravljenju slavnega Collins New York Medical Instituta pišite takoj danes po znamenito in vsakemu človeku tako potrebno in koristno knjigo: "Človek, njegovo življenje in zdravje," katero dobite povsem zastonj, 15 centov priložite za poštnino in odpravo. Ta knjiga vas bode podučila o vseh boleznih, kako se imate v bolezni ravnati in zdravje ohraniti kakor tudi skušnjah slavnega ravnatelja tega zavoda.

V slučaju, da potrebujete zdravniški nasvet in pomoč, obrnite se takoj edino le na ta zavod, kateri je bil do sedaj in bode vedno le v korist in rešitev bolnemu narodu. Ne pišite nikomur poprej, dokler niste vprašali za svet in navodilo ravnatelja tega prekrisnega in resnega zavoda, ker ravnatelj vam daje zastonj, osebno vse nasvete in pomoč ustmeno ali pismeno. Ne odlašajte, toraj več ter opišite takoj vašo bolezen in najsibode že kakršnakoli si bode zastarela, kronična ali skrivnostna, v svojem materinem slovenskem jeziku, naznanite koliko časa bolestate in koliko ste stari, ter naslovite pisma na

COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

140 W. 34th St., New York

Bodite popolnoma prepričani, da bode v kratkem zopet temeljito ozdravljeni.

Vahooni ravnatelj je Dr. S. E. Hyndman.

PROSTOVOLJNA
ZAHVALA:

Milostljivi zdravnik!
Srčna Vam hvala za
poslane mi čudodelne
zdravila, po katerih sem
v tako kratkem času
prehlajenja, kašlja in
katarja ozdravil.
Florijan Rak
Hermine Pa.

Poslijte še danes za 15 centov poštnih znamk za
prekrisno knjigo "Človek, njegovo življenje in
zdravje" Vsaka slovenska družina bi jo mogla imeti

NAJBOLJŠI ZDRAVNIK

je tisti, katerega zmožnost in izkušnost v zdravljenju Vam
GARANTIRA, da Vas zamore v kratkem času hitro, uspešno in
popolnoma ozdraviti.

Dr. J. E. Thompson.

ŽE VEČ KOT 10 LETNO UREDOVANJE
kot glavni zdravnik in ravnatelj na

SLOVENSKEM ZDRAVIŠČU
V NEW YORKU

Vam je dosti jasen dokaz, da je naš slavni svetovnoznani

Dr. J. E. THOMPSON,

najboljši zdravnik, kateremu je vsaka bolezen dobro poznana in
kateri ima popolno izkušnost v zdravljenju vseh bolezni, za to
Vam ne bode nikdar žal ako se takoj njemu poverite v zdra-
vljenje, ker le tako zamogli bode v kratkem svoje zaželeno
zdravje nazaj dobiti.

NI JE SPOLNE MOŽKE ALI ŽENSKÉ BOLEZNI

katera bi ne bila Dr. J. E. THOMPSONU popolnoma dobro ne
poznata in katere bi se on ne upal v najkrajšem času popolnoma
ozdraviti. — Dr. J. E. Thompson ima popolno izkušnost v zdra-
vljenju vseh boleznih, ter Vam zamore z njegovo zmožnostjo GA-
RANTIRATI da Vas bode gotovo uspešno ozdravil in ako bolestate
naj si bode za katerikoli akutni, ali zastareli notranji ali zunanji
bolezni, kakor tudi še tako nevarni in težko ozdravljivi možki ali
ženski spolni bolezni. On je na zboru od več stotin zdravnikov
dokazal, da lahko bolnika ozdravi, ne da ga osebno pregleda;
njemu zadostuje natančni opis bolezni v pismu, akopram je bolnik
od njega še tako oddaljen.

Dr. Thompson Vam jamči za hitro in popolno uspešno
zdravljenje sledečih bolezni:

Postedice onanije, triper; čanker, sifilis; impotenco, ali nezmožnost
do spolnega občenja; polucijo, ali gubitek moškega životnega soka; revma-
tizem. Vse akutne in kronične bolezni: želodca, srca, glave, grla, ušes, ledic
pljuč, prs, mehurja; kilo ali bruha, nervoznost; vse živčne bolezni; naduho,
katere in prehlad, neuralgijo, zlato žilo; božjast; vodenico, vse spolne bo-
lezni na notranjih ženskih ustrojih: neredno mesečno čiščenje; beli tok;
padanje maternice; neplodovitost; — vse kožne bolezni; srbečico, lišaje,
hraste in rane; mazulje na licu; uši na spolnih delih, i. t. d.

Zdravljenje vseh spolnih bolezni ostane strogo tajno.

Zato raj rojaki: Ne obupajte ako Vas drugi zdravniki niso
mogli, ali ne morejo ozdraviti. Bolestate-li od naj si bode katere
koli bolezni, ter Vam je zdravniška pomoč neobhodno potrebna.
In ako želite da bode v kratkem in popolnoma ozdravili, poverite
samo izkušnemu, vestnemu zdravniku svojo bolezen v zdravl-
jenje, radi tega natanko in brez sramu opišite svoje bolezni v
materinem jeziku, ter v pismu natanko naznanite kako je bolezen
nastopila, koliko časa traja in se razvijala, ter pisma naslavljajte
edino le na:

SLOVENSKO ZDRAVIŠČE

Dr. J. E. THOMPSON, 342 W. 27. St. New York

Uradne ure so: Ob delavnikih od 10 do 5 ure pop. V nedeljo in prazni, od 11 ure do 3 popoldan

Naznanilo in priporočilo.

Slovenec v Denverju in okolici, kakor onim potujočim skozi Denver
naznanjava, da sva odprla:

GOSTILNO "TRIGLAV"

kjer točiva vedno sveže "TIVOLI" pivo. Imava pravo starokranjsko
kuhinjo ter snažne sobe za prenočišče.

Gostilna "TRIGLAV" se nahaja v bližini "UNION" postaje, na
vogalu 17. in Blake ulice. Pazi na slovenski napis! Dobra in točna
postrežba! Svoji k svojim!

SCHEIN & PIRICH, lastnika

TELEFON CANAL 342

M. U. Dr. JAN ČEPELKA

ZDRAVNIK in RANOCELNIK

s češke univerziteti v Pragi. Bil c. kr. vojni zdravnik s 20 letno
prako v Evropi in Ameriki, posebno v boleznih žen in otrok, na
očeh, ušesih in nosu.

1817 Loomis St., vogal Blue Island Avenue
in 19. ceste, CHICAGO, ILL.

Slovenska Svobodomisel. Podp. Zveza

Chicago,

Illinois.

Vstanovljena dne 1. septembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago.
MATH GAISHEK, podpredsednik; Nokomis, Ill.
JOSIP IVANŠEK, tajnik; 1517 S. 43rd Ave., Chicago, Ill.
M. V. KONDA, zapisnikar; 1518 W. 20th St., Chicago, Ill.
IVAN KALAN, blagajnik; 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

JOSIP BENKO (predsed.), 11212 Fulton Ave., Pullman, Ill.
JOS. WERSČAJ Box 271, Grand Works, Ill.
LOUIS SKUBIC, 2727 So. 42nd Ct., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

JAKOB ZAJC, (predsednik); Box 44, Winterquarters, Utah.
ANTON DULLER, 2012 W. 25th St., Chicago, Ill.
JOS. MATKO, Box 481, Claridge, Pa.

POMOŽNI ODBOR:

A. H. SKUBIC, 2014 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
IVAN MLADIČ, 2236 Wood St., Chicago, Ill.
JOS. FRITZ, 11422 Stevenson A., Pullman, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. B. J. DVORSKY, 55 Fisk St., Chicago, Ill.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Jos. Ivanšek, 1517 S. 43rd Ave. Chicago, Ill. Denarne pošiljave pa na Ivan Kalan, 341 — 6th St. Milwaukee, Wis.
Uradno glasilo je "GLAS SVOBODE".

DOPISI.

POSILANO.

(Op. ur. Zaradi preobčnega gradiva, priobčimo še le sedaj to "Poslano", katero je datirano od 18. novembra t. l. Podpis, prizadej lahko izve pri nas.)

Cenjeni urednik: Zahvaliti se moram blaženemu Antonu od Kala, da nisem član S. N. P. J. — Ravno kar sem mislil pristopiti k tukajšnemu društvu, ko mi pride v roke jedno "Glasilo" št. 10. in lko ga pričnem čitati, me je pričelo ščipati po črevih. Kaj je pa to, sem si mislil in dalje čitam bol me je vilo. In glej čudo! Od prevelike bolezni vržem glasilo iz rok in gleda spaka, tudi ščipanje je takoj prenehalo. Aha, sedaj sem se še le domislil, da sklenitev 50tih osov, katero so sklenili na konvenciji v Clevelandu, in katere brezstidna budalost je le "polovico opisana v glasilu, me "šraja" po črevih. In gledate, pogodil sem jo! Ha, ha, ha! Nikdar nisem mislil, da se toliko slepec nahaja med našimi rojaki, posebno pa pri tej revni S. N. P. Jed. Najbolj ga pa pihne Kržetov račun, ki piše: Gotovine dne 30. septembra \$17.648.84. — Gospodine Krže nisi značunal, koliko bo gotovine, ko se izplača iz teh \$17.648.84 — 23 usmrtnin in približno toliko bolnih podpor! Ako bi bil to značunal, bil bi v blagajni preostanek, ki se mu pravi, Ničla!

Na, pa kaj meni mari, saj so kimači v Clevelandu potrdili, da je vse o. k. — To ste mi bili delegati, "tužna majka ki vas je rodila!" kaže Bošnjak. — Kaj pa vi člani, spadajoči k S. N. P. J., kateri delate po rudo- in premo-gokopih? Ali ne veste da se je sklenilo, da ako se potesrečite "imini", ne dobite podpore! O pa res, vi ste le za plačevati, za dobiti pa ne. Oho! Kaj pa glasilo! Kot tednik in Krže urednik! 80 capakov na mesec in pa 20 odstotkov od oglasov! Hurra! To bodo "bale" letele in se bo tudi pilo, kaj ne Krže? In to vse za groše slepcev!

E, kaj pa Stoničev Janez, kateri je potrdil Kržetovo lopovščino v Clevelandu? O ti lažnjivi Janez ti! Nikoli si ne bi bil mislil, da si takšen lažnjivec, kot si. Stonič vprašam te, ako se spominjaš, ko si bil pri meni v moji sobi, ali mi nisi pripovedoval o tisti pogodbi, katero je nameraval Krže z Kondom skleniti, in to ravno tako, kot je bilo pisano v "Glas Svobode"? Ali nisi trdil, da ga ni večjega lopova, kot je Krže? Ali nisi razkladal nezmožnost in neumnost Poltorkarja? In, ali nisi tudi trdil, da ako te društvo "Slavija" izvoli za delegata ali ne, da bodeš v Clevelandu ob času konvencije? In glej moja misel je ta, da tisti čas je bila pogodba že sklenjena med teboj in Kržetom in najbrže si bil tudi že prejel Judežev groš — fej ti bo! In pa, Stonič, kaj pa o knofih — znakih — za katere si goljufal Jednoto? O tem nisi hotel nič govoriti in povedati delegatom, da si klečal na kolenih pred gosp. M. V. Kondom, ter ga za pet Kristovih ran

prosil, da te naj nikar ne izda? In gleda, ti hincev! Komda se te je usmilil in naje vse nase vzel, če prav ni nič vedel o tvoji lopovščini, kakor da bi tebe porinil. Ali jaz mislim, da ni še prepozno, ter to ti rečem Stonič: ako bi bil jaz na Kondovem mestu, vse ono bi te poslal v "špekhamro" na ričet!

Pozdrav vsem čitateljem tega lista, tebi ljubi mi "Glas Svobode" pa želim veliko uspeha, Janez Stoniču pa več pameti.

Saj me poznaš.

Milwaukee, Wis. 6. dec. 09.

Tukaj vam pošiljam svoto \$12.40, katere se je nabrala od dobrih in milosrdnih bratov S. N. P. Društva "Sloga" v Milwaukee, Wis. na glavni seji 5. dec. t. l. V prvi vrsti izrekam vsem darovalcem prisrčno zahvalo!

Čeravno naše podporno društvo ne spada k nobeni Jednoti, vendar je v tem društvu veliko napredka in sploh ljubezen do bližnjega. Vzlic temu, da smo v drugi državi se je predlog enoglasno sprejel, da damujemo po naši skromni možnosti za uboge sirote slovenskih bratov v Cherry, Ill. katere je na tako pretresljivi način izročil črni zemlji požrešni kapitalizem.

Društvo "Sloga" oziroma vsi bratje tega društva izrekamo vsem prizadetim naše sožalje, ter jim s tem darom pristopimo na pomoč.

Naznanjam vam tudi, da so bili na glavni seji samostojnega društva "Sloga" izvoljeni v glavni odbor sledeči člani: Predsednik Martin Jelenc; Podpred. Frank Ambrož; I. tajnik (stari) Frank Matič; II. tajnik John Lenko; Blagajnik (stari) John Sem; vsi v Milwaukee, Wis.

Še nekaj g. urednik "Glas Svobode": Tiho na uho Vas prosim, recita tisti "Clevelandski Maleriki" — po domače "Ameriki", da naj mi ustavi svoj prismojeni list, ker ga ne bodem več plačal in tudi sploh nečem tačih neumnosti čitati, ter tudi drugim somišljenikom ne svetujem tačih listov.

Srečni pozdrav vsem čitateljem "Glas Svobode" in temu pa že lim obilo napredka. Živili!

John Sem.

Wilburton, Okla. 6. dec. 09.

Prosim da uvrstite teh par vrstic v ljubljeno nam Glas Svobode. Ker še nisem čital nobenega dopisa iz tega kraja, hočem jaz javnosti naznaniti, kako se nam tukaj godi. Tukaj nas je malo Slovencev, samo sedem družin in pet samecev; kar se pa dela tiče, še ni preslabo ali zasluži se pa komaj za hrano in druge potrebščine.

In ker sem tudi čital v časopisu o grozni katastrofi, ki se je pripetila v Cherry, Ill. ko je morala toliko ubogih delavcev-trpinov vsled lakomnosti kapitalistov tako strašno smrt storiti ter zapuščajo na stotine vdov in sirot in ker je med njimi tudi precej Slovencev, ki zapuščajo sirote, šel sem okoli tukajšnjih rojakov in sem nabral \$9.00 Slovenkam in njihov otrokom v podporo.

Darovali so sledeči po \$1.00: F. Skvarš, Johann Majdič, Anton

Kristan, Jack Volčič, Fr. Laufer, ta stari Dolar iz Jenny Lind; po 50c: Johann Gregorina, Johann Lokač, Frank Slak, Josip Grile, Helena Majdič; po 25c: Martin Sepič in Neimenovan.

K sklopu tega dopisa pozdravljam vse svobodomiselne rojake preko širne Amerike in tebi Glas Svobode pa želim največ uspeha.

Frank Laufer.

Reading, Pa. 10. dec. 09.

Blagovolite uvrstiti sledeči dopis v predačo nam priljubljenega lista "Glas Svobode":

Kar se dela tiče ne bodem poročal, omenim naj le toliko, da ne svetujem nikomur sem hoditi za delom, ker delo se jako težko dobi. Opazuje se veliko delavcev brez dela, a pri vsem tem je pa še plača sramotno nizka pri sedanjih draginjah. Namenil sem se nekoliko spregovoriti o društvenih razmerah in sicer je imelo tukajšnje društvo št. 25 S. S. P. Z. dne 5. t. m. svojo glavno sejo, na kojoj se je volil tudi novi odbor za prihodnje leto in bili so izvoljeni sledeči: Peter Kočvar, predsednik; Franc Košmerl, tajnik in Anton Košmerl, blagajnikom. Tukaj je še eno društvo pripadajoče k J. S. K. J., a posebnega napredka ni opazovat ne pri enem ne pri drugem društvu. Krivica je pripisovati nekaterim brezbrzižnim rojakom, kajti tukaj je še približno polovica naših rojakov, ki ne pripadajo k nobenemu društvu; kakšen je član kakne nezaneslive angleške podporna družbe.

Ja, dragi rojaki, ako hočemo napredovati moramo drugače začeti, mi se moramo medsebojno zjedinevati, v dobrih organizacijah se medsebojno podpirati in tako zavarovan biti za slučaj bolezni, nezgod in smrti. Naša vrta S. S. P. Zveza daje vam lepo priliko za vstop v dobro organizacijo; v tem društvu vlada največja sloga in jednokopavnost. V društvo se sprejemajo Slovenci kakor tudi sploh Slovani, brez razlike in neglede na versko ali politično prepričanje. Naša vrta prednjica S. S. P. Zveza daje svojim članom največje ugodnosti, izplača \$8.05 na teden; bolniške podpore in \$500 usmrtnine, kakor tudi za razne poškodbe — in za vse to se plačuje samo \$1.00 na mesec asessmenta, vrhu tega pa še naše društvo daje \$2.00 na teden bolniške podpore za malenkostni prispevek mesečnih 25 centov, tako da dobijo člani našega vrlega S. S. P. Društva \$10.05 na teden v slučaju bolezni ter \$500 usmrtnine za samo \$1.25 na mesec. Smelo trdim, da kaj takšnega ne nudi nobeno drugo društvo za tako mali asessment.

Toraj tukajšnji rojaki, koji se niste pri nobenem društvu, pristopite nemudoma v naše društvo, ker nevedo kodaj katerega nesreča zadene. Ne ozirajte se na gotove zavistneže, ki sovražijo vsak napredek, marveč obrnite jim hrbet. Ne smemo pa tudi pozabiti na dober delavski časopis, kakor je naš "Glas Svobode"; na istega bi moral biti vsak slovenski delavec naročen, — saj stane malenkost, samo \$1.50 za celo leto — in ga pazljivo čitat ter sprevideh bodele v njemu pot, ki nas vodi iz današnjega tlačanstva k svobodi, napredku in ravnopravnosti, in tako bomo prišli v ravnotežje z drugimi izobraženimi narodi.

Društvo št. 25 S. S. P. Z. je tu di na svoji zadnji seji sklenilo, da priredi prvo plesno veselico na dan 1. januarja 1910 v prostorih 143 S. 7. St. (Washington House). Člani S. S. P. Društva se pozivljajo, da se polnoštevilno vdeleže te veselice in vabijo se tudi kaj najvjudnejše vsa sosedna društva ter vsi, tu in v okolici živeči Slovenci in Slovenke. Začetek točno ob 2. uri popoldne. Vstopnina za moške 15c, dame so vstopnina proste. Šest vrčkov pive za 25c; in za vzorno godbo, dober prigrizek in vse drugo skrbni Odbor.

Konečno pozdravljam vse čitatele in čitateljice tega lista širrom Amerike, tebi vrli list "Glas Svobode" pa želim veliko uspeha, da bi še skoraj zamogel nas po dvakrat na teden obiskat.

Frank Košmerl,

tajnik društva št. 25 S. S. P. Z.

Mineral, Kans.

Cenjeni: — Tukaj Vam pošljem \$2.50, od katerih vzemite \$2 za naročnino na list in 50c pa darujem za Cherry sirote.

V listu sem čital tudi uganko, katero društvo je najsrečnejše

itd. Jaz mislim, da najsrečnejše društvo med vsemi je društvo št. 1 S. S. P. Z. in to pazato, ker do sedaj še nima koristolovcev in zdrážbarjev in v prvi vrsti še ni v dolgi suknji.

Kar se dela tiče je pa še dokaj dobro. Dela se sicer vsaki dan, vendar pa nobenemu ne svetujem sem za delom hoditi, zato ker se kaj težko dober prostor dobi; sli bega pa tudi vsak rad ne prevzame, ker se šla za tabak ne da za služiti.

Konec dopisa pa pozdravljam rojake in rojakinje širrom Amerike in jim voščim vesele božične praznike, sirotam v Cherry pa izrekam moje sožalje.

R. Hribar.

IŠČEMO ZASTOPNIKE.

Po vseh slovenskih nasebinah, kjer še nimamo zastopnikov želimo postaviti zanesljive moči, da pobirajo naročnino in pridobivajo nove naročnike za list "Glas Svobode" proti primernem plačilu. Kogar veseli in se za list zani, ma naj se na upravnistvo pisme nim potom obrne za nadaljša pojasnila.

"Glas Svobode" Co.

DAROVI ZA CHERRY SIROTE.

Društvo "Tolstoj" št. 20 S. S. P. Z. darovalo \$2.25 in sicer so dali po: 50c: J. Aljančič, K. Kotnik, J. Majcen in J. Kumčič; J. Potočar 25c; Društvo "U Boj" št. 53 S. N. P. J. \$2.50, darovali so: P. Česnik, K. Kotnik, I. Knafl, J. Sabic, F. Mrva, J. Prusnik, R. Kern, J. Banko, A. Ulle, J. Kumčič vsi po 25c; J. Brunet poslal svoto \$14.40 nabrano pri seji društva "Edinost" št. 23 S. N. P. J. in sicer so darovali: po 25c: V. Hutter, M. Kitz, K. Spent, J. Gasboda, J. Kastelic, P. Jene, F. Serjim, A. Maurič, J. Koba, M. Brunet, F. Cividini, J. Grošelj, J. Okoren, J. Bantol, J. Serjun, A. Okoren, J. Zeleznik, J. Povše, B. alkuš, F. Mlekuš, J. Resnik, J. Godec, J. Skrabie, Al. Jusčič, J. Pentz, J. Pečič, St. Poli, F. Haring A. Milie, M. Marčija, A. Konig; po 50c: M. Hauptman, F. Jeršin, J. Rink, F. Smolej; po 20c: J. Kokalj, M. Koščak, A. Svetek, A. Pugelj, M. Talan, F. Bevk, M. Jurekovic, A. Kuna, J. Prošt, F. Povše, A. Lipovnik, R. Brunet, I. Prašnikar, J. Baksa; po 10c: M. Mackovšek, J. Kohal, I. Florie, F. Kulikovica, A. Tome; po 35c: St. Eržen, F. Drenovšek in D. Paisoli 30c. F. Laufer nabral \$9.00.

Skupaj \$28.15

Ill. izkaz \$48.45

Skupaj do danes \$76.60
Ves nabran denar se bo pravočasno pred prazniki razdelil med slovenske sirote v Cherry, Ill.

V PODPORO JOS. ALIČA.

S. S. P. D. št. 27 skup \$3.75, darovali so Jac. Debeve 30c; F. Jakomim 20c; in po 25c: J. Terček, F. Leben, F. Werbič, F. Miklaučič, A. Podboj, J. Gliha, F. Telban, J. Šume, B. Carli, J. Gliha, J. Lenarčič, F. Klemenčič, F. Bregar; T. Wershig 50c; S. S. P. D. št. 16 v Clinton, Ind., skup \$5.40 darovali so: F. Grašek 50c; po 25c: A. Ladiha, R. Cesar, R. Beja, V. Verhovnik, A. Verhovnik, F. Falbčič, V. Zupančič, M. Zupšek, M. Gale, P. Gregorič, F. Klepaj, F. Rozina, J. Dingas, J. Baran, J. Dingas, V. Podobnik; J. Viskac 20c; Mrak in J. Krajci 15c; po 10c: M. Mohar, J. Kmoč, J. Kranz, po 5c: F. Planinc, P. Gall.

Skupaj \$9.65

I. izkaz \$2.50

Skupna svota \$12.15

Novo izvoljeni društveni odbor.

Društvo št. 7 S. S. P. Z. v Aromi, Pa., dne 12. decembra t. l. izvolilo je za leto 1910 sledeči odbor: Predsednik Vincenc Huttar, Box 67; Podpredsednik, Josip Šinkovec; Tajnik Miha Rajer, Box 117; Blagajnik Andrej Štih, Box 81; vsi v Aromi, Pa.; zapisnikar John Košir, Adamsburg, Pa., Box 82; Nadzorniki: John Lohorne, Darragh, Pa. Box 156; Alfons Svetec, Aromi, Pa.; Frank Gradišek, New Stanton, Pa. Bonliški obiskovalci: Anton Turk, John Sever.

Mihael Rajer, taj.

Rojaki, podpirajte trdke, ki oglašujejo v Glas Svobode in pri nakupu vselej omeniti Glas Svobode. To pomaga listu.

Novo Odlikovanje!

DR. FERDINAND HARTMANN

je bil od zdravniškega zbora jednoglasno izvoljen

ZA PRVEGA PRIMARIJA V NEW YORKU

To novo odlikovanje našega zdravnika je velika sreča za Vas, kateri ste bolni slabi in nemočni

PAZITE Dr. Ferd. Hartmann veli: „Poprej nego pišete kateremu zdravniku in poprej predno pričnete rabiti kakšna zdravila — opišite iskreno in brez sramovanja svojo bolezen njemu, prašajte ga za svet kaj Vam je storiti. On trdi, da večina boleznij, na katerih na i rojaki trpijo, prihaja vsled nepravilnega delovanja i pokvarjenja krvnega sistema.

DR. FERD. HARTMANN je danas navsaki način prvi zdravniški učenjak v New Yorku za VSE KRONIČNE BOLEZNI ZUNANJE ALI NOTRANJE — kakor tudi za VSE TAJNE BOLEZNI MOŽA IN ŽENE — nima toraj belrija, katerega on ne bi bil popolnoma ozdravil. — ZATČAJ ROJAKI ako potrebujete kakšnega zdravniškega nasveta ali pomoči, obrnite se pismeno ali osebno in z popolnim zupanjem naznanite mu vse Vaše simptome bolezni ker se Vam zagotavlja sigurna pomoč in najboljša zdravila.

Vsa pisma naslavlajte točno in edino le na:

Dr. Ferd. Hartmann
218 EAST 14. ST. NEW YORK, N. Y.

Večina slovenskih krčmarjev v La Salle, Ill.

toči PERU PIVO.

PERU BEER COMPANY, Peru, Ill.

Podpirajte krajevno obrt!

Kašparjeva Državna Banka,

vogal Blue Island Ave. & 19. ul.

VLOGE \$2,500,000.00

GLAVNICA . \$200,000.00

PREBITEK . . \$100,000.00

Prva in edina češka državna banka v Chigagi. Plačuje po 3% od vloženega denarja na obresti. Imamo tudi hranilne predale. Pošiljamo denar na vse dele sveta; prodajamo šifkarte in posojujemo denar na posestva in zavarovalne police.

Čemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, močje še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Morgan 433.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER | MAGNET | GRANAT

Razvaža piyo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

DELAVSKA SMRT.

Blizu Sv. Hipolita (St. Polten) na Nižjem Avstrijskem se je v nedeljo 21. nov. zgodila strašna železniška nesreča. Vlak je povzročil 11 delavcev in 9 jih je bilo takoj mrtvih. Za stavilna dela na progi čemljejo na avstrijskih železnicah poleg številnih omejenega stalnih delavcev tudi od slučaja do slučaja tuje delavce, največ z Ogrskega in s Hrvaškega, s katerimi se ravna skoraj kakor s tržnimi blagom. V teh delalah se bavijo nekateri spekulativni ljudje s posredovanjem takega dela. Oni poznajo domače ljudstvo, poizvedujejo, kje je treba delavcev, pa jih potem nabirajo v partije in vodijo, večjih res kakor čredo ovac, tja, kjer jih zahtevajo. Tako je bila tudi večja partija takih delavcev na zapadni progi državne železnice na Nižjem Avstrijskem. Proga se je popravljala in menjavali so se pragi. Delo je bilo nujno. Zato se je delalo tudi v nedeljo. Zato je tudi železniški ravničar Pietermann pomagal, da to ni bila njegova dolžnost. Delalo se je prav na ovinku, kjer se vidi na eno stran komaj 100 metrov daleč, na drugo pa še manj. Proga je globoko zasekana v hrib, na vsaki strani je precej globok jarek, iz katerega se navpično dviga oporno zidovje. Vlak zapušča tukaj navadno mnogo več dima kakor na odprti progi, kjer se veliko hitreje izgubi. Včasih je vse tako zastrto, da ni videti prsta pred očesi. Tako je bilo tudi v nedeljo. V postaji Sv. Hipolit sta se imela karizati osebni in tovorni vlak. Vsled zamude se to ni zgodilo. Delavcem ni bilo znano, da je nastala izprememba. Prišlo je tovorni vlak na prvem tiru; delavci so bili na drugem. Ker se v dimu ni videlo, so počakali s delom, da se izčisti. Naenkrat je bila pred njimi lokomotiva osebnega vlaka, še en hip, en strašen krič in enajstih grl — in grozna nesreča je bila gotova. Bled kakor smrt je strojevodja ustavil vlak, ki je bil ves polbrizgan s človeško krvjo. Med kolesi so viseli kosci človeškega mesa, kože, v enem kolesu je bila vtaknjena cela roka, na progi so ležali razmrčevani ostanke človeških trupel, tu glava, tam noga, tam nekaj, kar sploh ni bilo poznati. Trije ranjeni so še živeli. Ves tresot se, pa vendar z mrzlično naglico skočili strojevodja na svoje mesto, da poleti po pomoč, če se ni prepozno. Na postaji so sestavili za silo pomočnega vlaka, ki je šel naprej po ranjenec, potem drugega, ki je pripeljal ostanke trupel. In večeraj, v sredo so jih pokopali ob ogromni udeležbi železničarjev, ki so jim polozili vence na grob. A vsa ta groza bi bila nepotrebnost, če ne bi železnica, uprava varčevala tam, kjer se da prihraniti komaj par kronic, če bi bila namestila par ljudi za stražo, da bi bili mogli obvestiti delavce, ko je prihajal neodoljivi vlak. "R. P."

ŽELEZNICE SO VPELJALE PENZIJO.

W. C. Brown, predsednik New York Central železnice in ravnatelj treh drugih k tej železnici spadajočih prog so se zjediniли o načrtu za penzioniranje vpisancev pri teh železnicah.

Čez 100.000 delavcev-železničarjev bo deležno penzije, ko hitro dospajo v dobo določene starosti. Ta penzijski sistem bo stal družbo vsake leto pol milijona dolarjev. Druge glavne proge New York Central sistema, kot: Big Four, Nickel Plate, Lake Erie & Western, Boston & Albany bodo uvedle tudi penzijsko polo ko hitro se ravnateljstvo sestane v svrhu zaključka tega važnega vprašanja.

Po načrtu, kot je sprejet bo delo vpisancev opravičeno do penzije ko hitro dosežejo 70 leto starosti. Delavci, ki so bili neprenehoma v službi kompanije najmanj deset let pred stopom v penzijo, so opravičeni do penzije znašajočega 10% za vsako službeno leto od povprečne svote onih desetih let službovanja pred penzijo.

Vpisane, ki je najmanj 20 let neprenehoma služil in postane nemogel za opravljanje svoje dolžnosti, postane deležen penzije pred starostjo 70 let.

Ta načrt stopi v veljavo s 1. januarjem 1910.

Pennsylvanija železnica ima že tudi penzijo vpeljan in Rock

Island bo uvedel isto že s novim letom. V Avstriji imajo železničarji svoj penzijski fond in plačujejo, ako se ne motimo, po 2% od plače v ta fond, katerega oskrbujejo železniške družbe in h kateremu tudi iste prispevajo.

Ta penzijski načrt v Zdr. državah je novost za to svobodno deželo. Isti načrt pa imajo na Angleškem že leta in kaže, da velika korporacije same priznavajo, da človek-delavec, ki je leta 10 leta delal za nje, ni bil plačan za vse kar je zaslužil in da so gotove obveznosti, katere vežajo korporacije, sicer ne bi tega vpeljale.

Mi sicer tega ne pobijamo, vendar pa v istem tiči element podjarmljenja, ki je antagoničen vsem ljubiteljem svobode.

Rečimo, da človek služi železniški družbi ali kateri drugi korporaciji za dobo štirideset let. Prvi del tega časa, ko je človek še mlad in živah, je neodvisen, to da ko je služil že dvajset let, njegovi korniki niso več tako hitri in drži se dela — če ga družba prej ne zapodi — brez ozira na položaje, dobro vedo, če pusti delo ali ga zgubi njegova nada za penzijo v starih dneh splava po vodi. In korporacije to dobro vedo, zato pa izkoriščajo delavca na vse pretege, da iz njega dobe velikanjski dobiček, od kojega obresti potem tvorijo starostni penzijo. Sedaj pa, koliko jih je, ki dožive 70 leto?

Avstrijske in britiške železnice, temeljujejo kvalifikacijo na nezmožnost (vsled poškodb) vpisancev, ne ozirajo se na starost, po tem ko je dobičnik služil gotovo število let. Takih penzioniranih delavcev je veliko v Avstriji kakor tudi na Angleškem. (Toda to je malenkost v primeri s principom ki bi mogel biti vpeljan povsod in to je oni, ki priznava, da potem ko je človek iztrgval svoja najboljša leta za interes kompanije-delodajalca, naj bi bil deležen starostne oskrbe.

Razlika med nami je metoda oskrbovanja in plačevanja penzije.

Za korporacijo, se pravi, da nima duše, da bi jo rešila, niti telesa, da bi se ga sežgalo. Ista lahko postopa s svojimi vslužbenici človeško ali pa obesi nado za penzijo nad nje na tenko nit, kot Damioklejev meč ali latino in napravi iz njih sužnje.

Ljudska starostno oskrba je penzija, katerega plačuje vlada, bi odstranila ta jarem iz človeškega vratu; delavci ohranijo svobodo do zadnjega, ne da bi imeli vedni strah, da kaj napačnega nastane, kar na bi morda ugajalo "bossum" in bi prav gotovo imelo posledice odslovljenja in zgubo pravice do penzije.

Strinjamo se z njo in zahtevamo starostno oskrbo, toda ista mora priti od vlade ter biti tak gotova in zanesljiva, kakor gotovo moramo plačevati davek. Kedar bo do tega prišlo, tedaj se nam ne bo treba bati, da se bi naša mati, mozek in kri zlorabili, kakor jih sedaj zlorabijo korporacije. S tem pa, da so korporacije v tako daleč privolile, priznavajo princip, za katerega se borimo. Sedaj je še edina diferenca v načinu ustvarjanja penzijskega fonda in izplačevanja.

Dajte nam starostno oskrbo predno dosežemo 70 leto, na vsak način, toda za to naj skrbi vlada, na isti način, kot skrbi za vojsake in pomorščake.

OVČARSTVO V MISSOURI.

Kratek in resničen poduk Slovenem naseljbin v Ripley, Butler in Wyene Co., Mo.

Nobeno poljedelstvo, ne perutništvo niti sadjereja, niti mule ali pa živinoreja ne denaša toliko denarja kakor ovčarstvo v teh krajih, in to posebno po visokem svetu, kakoršnjega imajo večina Slovenci.

Namem tega spisa ni reklamo delati, meni osebno je popolnoma jednako, pride kdo ali ne, a dobrobitnost moja je pač, da opozorim naseljene poselmike, ali take ki imajo svet in se bodo naselili, s kom naj se pečajo.

Kdor koli že površno pozna te kraje, pripoznati mora, da ni bolj in bolj idealnih krajev za ovčarstvo, kakor so ti. Trave, posebn. japonske detelje, katere je ena najboljših za ovce, je silno veliko po teh krajih. Pokladanje mrve razum v februarju in pol marca je popolno nepotrebno. Ovca se lah-

ko ves čas živi zunaj; z drugo bosedo: reja ovac ne stane nič, edino kar stane kamenita sol.

Dobiček od ovce je: Povprečne striženje enkrat in vsaka ovca da povprečno 7½ funtov volne, katere cena ni nikoli manja kakor 20c. funt. Na vsako ovco računamo se 1½ jagnje, katere se prodajo silno lahko in za drag denar; posebno zadnje čase se s pod 7c. funt in jagnjeta stara 5 mesecev tehtajo navadno po 75 funtov in pa več.

Sedaj bode marsikateri vprašal: kje bodem pa ovce kupil da ne bodem goljufan? Kjer koli se kupijo in tudi ako se preplačajo, se človek ne ogoljufa; a po naj-novejših poizvedbah vam jaz svetujem, kje ovce kupiti in kako delati, da se res napravi velikanjski denar zraven.

Ako ni eden zmožen, zbere naj se vas več in pošljete zanesljivega človeka v St. Louis k mesarjem, to je v National Stock Yards. Tja pride vsaki dan na kare ovce. Zadržan bode gotovo vsak vprašal, ali bodem od krojača svilo kupoval? A temu ni tako. Mesar kupi navadno cele kare in se ne izbira, če debele in mršave, toda ob času klanja izberejo debele, vse drugo je izvržek, se odstranijo in silno po ceni prodajo. Kakor vem po vrodostojnem viru, stane ovca, breja ali ne breja po \$1.50 komaj. In tu rojak kupi, ne gleda ako so samo kosti pokrite s kožo; saj pa še imas dovolj in ovce bodo kmalu debele ter prinesle spomladi jagnjat. Obredé se vse in prodaj v St. Louis celo čredo za drag denar. In ko si prodal vsa, naloži zopet karo ali več mršavih ovac za nazaj na posestvo. A svarim pa vse rojake, bodite pametni in o tresite se vsacega vpliva od Amerikancev, kateri ne gledajo za vaš blagor, temveč po skušnjah vem, samo kako bi vas obrali za ono, kar imate. Ne spuščajte se nikoli v nobeno kupčijo z onimi ljudmi. Ovca za te kraje, je najboljša in najmanjše podvržena boleznim. Black-faced, to je mešana Merino z črnim obrazom in črnim nogami. Ne kupujte pravih Merino. Tako sem govoril s posestnikom pred nekaj dnevi, kateri ima posestvo v St. Louis Co. Pred petimi leti mož ni mogel napraviti življenja in zadolžen do konca. Neki dober prijatelj, obljubil mu je pomoč, ako se ravna po njegovih nasvetih. Kupil mu je karo ovac in sedaj po 5 letih ima premoženja čez 20.000 tol. Ravna se še čanes po onem načelu.

Želim pa, da moj članek ne bi bil glas v puščavi, ali mogoče samo opazke: "Saj bi res dobro bilo": temveč stori. Ne bodite rojaki tako, kakor slama, ko se seže: temveč kakterikoli ima veselje do ovce in blagostanja, naj tudi dela na mojem nasvetu.

Sploh smo pa Slovenci v obče čuden narod: navdušenje la pri sodbi ali žganju, izgine maček tudi navdušenje je slo rakom živigat.

Sedaj pa še nekaj drugega. — Kmetovalski list se silno rabi in svojčasno bil sem gotov, da ga bodem neposredno v družbi izdal. A ljudje so ogenj slame in se navdušujejo, kadar pač ravno misel zrela postane, potem se pa vrže puška v koruzo. Jaz pa osebno nimam časa, kajti preobložen sem z delom, da velikokrat polovico dela svojega ne storim. Zato apeliram na slovensko občinstvo, naj se osnuje družba in izvoli dobrega urednika in dobro nadzorstvo. List da se bavi izključno s kmetijstvom, da nima nobenih reklam od sleparskih politjuty, ali pa škodljivim našemu narodu. In te reklame so katere vzamejo tisoče iz žepov trpinca Slovence, sleparska zdravila, vsi saloni in zdravilni švindeli.

Oglasov se dobi lahko veliko dobrih in to izključno področja kmetijstva, ter sem pripravljen tak list podpirati brezplačno. Prvič z dobrimi in resničnimi članki kmetijstva, drugič finančno in tretji nabrati oglasov za dva taka lista. Nasprotno ne zahtevam jaz nič za sé, tudi nikoli nobene reklame ter krajev ali laži, kajti jaz osebno imam vso trgovino, kar je rabim, in bogat ravno ne maram postati — vsaj do sedaj še nisem imel enačih želja. Pisali da bi se izključno področja članki: kako kmetovati v različnih državah. Kolikor je meni znano, do sedaj se nahajajo slovenske kmetijske naseljbine tukaj, mislim največja Wisconsin, Iowa, Washington, Minn., Cal. in Mich.; posamezniki

50,000 KNJIZIC

V DAR LJUDEM.

Vsaka knjižica je vredna \$10.00 vsakemu bolnemu človeku.

Mi želimo, da vsaki bolni človek piše po našo urejeno zdravilno knjižico. Ona knjižica svetuje v poljudnem jeziku, kako da se doma vspešno zdravi: Sifilis ali zastrupljena kri, slabotni život, zgubitev moči, revmatizem in trganje v kosteh, spolne bolezni, kakor tudi bolezni v želodcu, na vranci, ledvicah in v mehuru. Ako ste zgubili nado in ako vam priseda zabavajo denar dajati, tako pišite po ono **zdravilno knjižico**, katero vam nemudoma pošlemo in bodite uverjeni da ozdravite. Na tisoče ljudi je ozdravilo po navodilu te prekorne knjižice. Ona vsebuje znanost, katero bi moral znati vsaki človek. Zapomnite si, da se ona knjižica razpošilja popolnoma brezplačno, ter tudi mi plačamo poštnino. Izpolnite dolenji odrezek in ga nam pošlite in mi vam pošljemo popolnoma brezplačno ono knjižico.

IZPOLNITE ODREZEK ŠE DANES IN POŠLITE GA NAM.

Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 708 Northwestern Bldg.; 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Gospodje: Mene zanima ponudba, s kojo pošiljate brezplačno zdravilno knjižico, ter vas prosim, da mi jo takoj pošlete.

Ime..... Država.....

Pošta.....

Dolgo življenje.

Naravno je, da človeštvo želi podaljšati si življenje, kar je najbolj mogoče in zaanstveniki vsen dob so skušali iznajti takozvani življenski uvarček. Ker pa nam ni dano, da bi večno živili, pa lahko do gotove meje podaljšamo naše življenje. Vsi svetovni zdravniki se strinjajo v tem, da podlaga življenja je v prebavnem sistemu, to je v onih delih našega telesa, skozi katere gre hrana. Ko hitro pa je kateri del tega zelo važnega sistema bolan, že celo telo trpi. Če nam pa je mogoče hitro ozdraviti ta bolni del, dočimo zopet naše zdravje in moč. Samo eno zdravilo je za vse bolezni prebavnih organov in isto je dobro poznano

Trinerjevo

Ameriško zdravilno Grenko Vino

Isto ni-nobena skrivna medicina, pač pa je napravljeno iz dobrega, rdečega vina in importiranih grenkih želišč. Isto ne vsebuje nobenih škodljivih snovi in vsled ni nobena nič nevarno najnevarnejšemu želodcu. Celozdravi ljudje najbi sem in tja pili kapico, da si ohranijo prebavne organe v popolnem delovanju. To znanstveno zdravilo

Daje zdrav tek do jedi, krepi mišice in čutnice, čisti kri, napravi gladko obličje, odstrani zabasanost, povspeši čilost in ognjevitost, daje nemoteno spanje, in daljša življenje.

Istega sme rabiti vsak član družine, od najstarejšega do najmlajšega, za kar se neda reči o drugih zdravilih. Čistost in pristnost istega je jamčena po U. S. Ser. št. 348. Tiste, ki priporočil najuplivernejših oseb potrjuje zdravniško vrednost tega zdravila. Zdravniški nasvet, pa pošti, zastonj! Pišite v domačem jeziku:

JOS. TRINER,

1333-1339 So. Ashland Ave.,

Chicago, Ill.

Čitatelje opozarjamo na Trinerjev hrvaški in slovenski brinjayec, importiran in izdelan.

se pa nahajajo po celem Ameriki. Članki morajo biti izključno področja: nobeden dopis neumne vsebine, vsa vprašanja kmetovalcem brezplačno odgovorjati. Za kmetijski list urkljavati, ni potreba večaka, v prvi vrsti poročila posameznih držav, takisto poročila združenih držav, se dobe po ceni ali zastonj. Isto državni organi store vse radi: učiti ljudstvo do kralja in blagostanja.

Zadoščenje bi mi bilo v pozna leta, ako moram le mali del pripomoči, da se enkrat za vselej prepričam, da se čita o nesrečah v rudokopih in tovarnah in ni naših ljudi zraven. A to se ne bo nikoli preje prepričilo, dokler se ljudstvo ne podučijo kje je njegovo blagostanje in sreča.

Isto enkrat za vselej, da se smatramo boljim narodom v veliki novi domovini in da nehamo biti stafaža izkoriščevalcev — vam prijev.

A prosim nič slame k mojemu članku: kdor se resnično zanima za naš narod piše mi naj svoje nazore ali pa temu listu. F. Gram.

ČITATELJEM NA ZNANJE!

Z današnjo številko smo poslali nekaterim rojakom list na ogled. Komur se list dopada, prosimo, da se nanj naroči takoj, dokler je še naročnina samo \$1.50 (po novem letu bo \$2.00) ali naj nam pa z dopisnico naznani, da se na list ne namerava naročiti.

"Glas Svobode" Co.

Najstarejša slovanska tvrtka

EMIL BACHMAN

1719 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsim Slovanskim društvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebščin. Izdelek je najfinejši in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrebščin. Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

EDINA VINARNA

kitoč najboljša kalifornijska in importirana vina.

POZOR! Kedar kupite galon vina, ali več, tedaj vam pripeljemo isto na dom — brezplačno!

Naša kapljica je izvrstna in kdor je pil naše vino, trdi, da ni še nikdar v svojem življenju pokušil boljše kapljice.

Vsi dobro došli!

Jos. Bernard, 620 Blue Island Ave.

TELEFON Canal 842

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR

ZA LETO 1910

je izšel in je dobiti po 30ct. s poštnino vred.

Koledar ima obilo povesti in lepih slik; vsako najde v njem kaj razvedrilnega in zanimivega, Primeren dar rojakom in znancem za v staro domovino in velja ravno tako 30c.

Sežite po njem, dokler je v zalogi!

SLOVENIC PUBLISHING Co.

(Glas Naroda)

82 Cortlandt St. New York, N. Y.

ZA BOŽIČ

in NOVO LETO pošilja-
jo Slovenci kaj radi
DARILA svojcem v sta-
ro domovino in iz Zjedinjenih držav zgolj gotov denar;
to pa NAJBOLJE, NAJCENEJE IN NAJHITREJE
preskrbi

Frank Sakser Co.

82 CORTLAND ST.,
NEW YORK, N.Y.

6104 ST. CLAIR AVE., N. E.
CLEVELAND, OHIO.

Severova Zdravila so olajšala mnogo trpljenja ter donesla
tisočernikom srečo in zdravje.

OTEKLINE IN VNETHA.

Otekline, vnetja, nevralgija, okorelost, hromota, izvinjenja, odrge in ranitve povzročajo bolečino, ki utegne biti krajevna ali splošna kakršen je vzrok. Veliki namen zdravilske vede je lajšati bolečino, in v tem oziru je

Severovo OLJE SV. GOTHARDA

storilo več nego katerikoli drugi nam znani pripravek. Po njegovem hitrem učinkovanju use mišice in kite unašajo, ob- tok krvi se umerje, otekline se manjša in vsi nenaravni posledki vnetja ali razdraženosti se hitro udajo njegovi zdravilnosti. To je pravi prijatelj farmarju, delavcu, mehaniku, rudarju in vsem, ki so izpostavljeni negotam in poškodbam. Cena 50c.

Pošteno Zdravilo. Za delavce!

"Smatram za svojo dolžnost, zahvaliti Vas za Vaše Olje sv. Got- harda in Vaš svet. To je pošteno zdravilo za revmatizem, otekline, vnetje in poškodbe. Priporočam je z veseljem vsem delavcem."

Pavel Lončarič, Otego, N. Y.

Na prodaj v lekarnah. Knjižica z navodilom v vaši materinščini priložena vsakemu zavoju.

Občasni napadi

neprebavnosti utegnejo biti začetek resnih želodčnih nepravil. Ne zanemarjajte jih! Jeste lahko vsako hrano, ki vam diši, pa se vam ni bati posledic, če užijete pred vsako jedjo popitek naše tonike, ki so zve

Severov Želodčni Grančec.

Olajšava glodavo bol na dnu želodca; poživlja želodčne žleze, napravi slast do jedi ter zagotavlja rešilo, zdravo uživanje. Zelo priporočati ljudem slabega in nežnega ustroja. \$1.00 za steklenico.

Navadno prehlajenje

je dostikrat pričetek vnetice sapnika, pljučnice in jetike. Kašelj obenem s prehladom naznanja resno obolenje sapnikov ali pljuč. Kaj pomaga proti temu?

Severov Balzam za pljuca

hitro olajša kašelj, zrahlja sluz, uteši razdraženost in napravi dihanje lahko in naravno. Hudi prehladi se udajo njegovi zdravilnosti, če se zajedno uživajo Severovi Tableti zoper prehlad in hrip.

V lekarnah. Vprašajte za Severov Slovenski Almanah. Zdravniški svet zastoni.

RAZNO IN DRUGO

Župnik — krivoprišežnik. — V Črnomlju pri Slovenski Bistrici imajo župnika Ivana Sušnika, ki se rad prepira in ki je tako surov, da pretepa na le svojo kuharico, marveč da je nekoč svojo lastno mater tako pretepel in poškodoval, da je prišel zaradi tega v kazensko preiskavo. Letos enkrat se je lotil svoje kuharice in jo tako premikastil, da je bila vsa pobita. Zaradi tega je bil obtožen, a dne 29. septembra oproščen. Toda resnica je prišla kmalu na dan. Izkazalo se je, da je župnik vse priče pregovoril in zapeljal, da so pod prisego krivo pričale. V petek se je pri okrožnem sodišču v Mariboru vršila kazenska obravnava. Župnik Sušnik je bil zaradi zapeljavanja v krivo prisogo obsojen na štiri mesece težke ječe, njegove žrtve pa so bile zaradi krive prisege obsojene: 64-letna kuharica Ana Krule na tri mesece, pismonoša Josip Stime pa na dva meseca.

Uboj. V Gendorfu na Koroškem sta se kranjska Slovenca Ivan Bertonec in Adolf Dražl, oba zaposlena pri regulaciji Drave, nekoliko sprla. Ko Bertonec že ni več mislil na prepir, pograbil je Dražl kuhinjski nož, ter ga s tako silo zasadil Bertonecu v tilnik, da mu je pod arado ven prišel. Bertonec je čez nekaj ur umrl. Dražl se je pa sam javil o-ročništvu.

Drzen vlom. Draguljarju Sidonu, v Margaretenci na Dunaju je bilo ukradenih biserov in draguljev v vrednosti K 60.000. Nad trgovino stanuje neka gospa, ki oddaja sobe. Eno tako sobo je vzel nepoznan gospod, napravil po noči luknjo v pod, splezal po vrvi v trgovino, odnesel bisere in izginil brez sledu. Luknjo je zakril s preprogo, v trgovini je bil pa odprl dežnik, kamor je padalo kamenje, da se ni kdo vsled šuma vzbudil.

Kemik-morilec. V Lüttichu so dobili nekega starega moža mrtvega. Najprej se je mislilo, da ga je zadela kap, kmalu so pa prišli na to, da je umrl vsled tega, ker so vplivali delj časa radijevi žarki nanj. Neki kemik, ki je stanoval v bližini, je izginil. Ta je osvetljeval moža toliko časa z imenovanimi žarki, da je umrl. Vzrok tega čudnega umora je neznan.

Nov srbski list. V Mostaru začno nekateri mladi Srbi izdajati list "Rad", ki bo zastopal ideje srbske samostalne stranke na Hrvatskem. List se bo boril za slovo med Hrvati in Subi. To je jako razveseljivo dejstvo, posebno sedaj, ko skušajo reakcionarni elementi zanesti med srbo-hrvatski narod v Bosni strupeno sovražstvo v zabavo Dunaju in v škodo Jugoslovanstvu.

Žrtve pijančevanja v Rusiji. Ruski poslanec Tšelišev je zbral o pijančevanju podatke, ki jasno govore o njegovi pogubnosti za ruski narod. Iz teh podatkov je razvidno, da je minulega leta vsled dilirja umrlo 6895 pijancev. V pijanosti je umrlo 9165, zblaznelo pa 3277 oseb. Lakote je umrlo 8758 notoričnih pijancev. V pijanosti se je obesilo 834, zgorelo 1530, zastrupilo 375, vrat zlomilo 674 in na razne druge načine ponesrečilo 2898 oseb. Vsled meznernega pitja je od kapi umrlo 1251 oseb. Vsega skupaj je v Rusiji umrlo lansko leto vsled pijančevanja 35.685 oseb. Koliko je pa še številu onih, ki so si s pijančevanjem nakopali neozdravljive bolezni!

Prvi ženski odvetnik na Ruskem. Pri okrajni sodnji v Petrogradu je nastopila ženska odvetnica, proti temu je protestiral državni pravdnik, sodišče je zavrnilo njegov protest, na kar se je pravdnik odstranil, tako da se razprava ni mogla vršiti.

Obscena — ker ni hotela dati. Urednik nemško-nacionalnega lista "Der Alpenbote" v Solnogradu je prišel v trgovino Lavre Crammer, ter zahteval kos prekajenega mesa. Trgovka vpraša kupeca, če ni on novi urednik lista "Alpenbote". Ko ta vprašanje potrčil, zadere se Crammer nanj, rekoč: "Takemu skrunilemu božjega imena ničesar ne prodam". Urednik Knill je nato trgovko tožil, ker mu ni hotela prodati. Navdušena kristjana je bila obsojena po paragraf 482. kaz. zak. v denarno globo 5 K.

Telesna čistost pogoj za advokato. Nedavno se je najvišji sodni dvor bavil z vprašanjem, ali se sme dovoliti izvrševanje advokatske funkcije, ki ni več pri popolni telesni moči, ali ne. Povod k temu je dal neki umirovljeni deželnosodni svetnik, ki je prošil, da se ga sprejme v odvetniško listo. Odbor dotične odvetniške zbornice kakor tudi glavna skupščina sta njegovo prošnjo zavrnili, utemeljujoč zavrnitev s tem, da prošilec nikakor ne more biti zmogel za izvrševanje odvetniške prakse, ako ni dovolj krepak za izvrševanje sodne službe. Najvišji sodni dvor je pritožbi umirovljenega svetnika ugodil, ter naložil odvetniški zbornici, da vpiše prošilec v odvetniško listo.

Ženska nezvestoba je zopet zahtevala dve žrtvi. Učitelj risanja v Halli na Nemškem, imenovan Kempf, je pogosto obiskoval soprogo rektorja Riecherja. Te dni je prevarani soprog nepričakovano prišel domov, kjer je dobil svojega tekmeča v ljubzenskem objemu. Nastal je divji boj, v katerem je učitelj ustrelil rektorja Riecherja, nato se je pa sam v svojem stanovanju obesil. Nezvesto ženo so zaprli.

Rusko slovanska banka je ustanovljena. Sedež banke je Petrograd. Temeljna delniška glavica znaša 5 milijonov rubljev, tvori jo 20.000 delnic po 250 rubljev. Namen banke je, pospeševati trgovino in industrijo ter skrbeti za čim najožje trgovinske stike Rusije z ostalimi slovanskimi zemljami. Na čelu zavoda je ravnateljstvo, obstoječe iz 6 oseb, in upravni svet, ki šteje 24 članov. Banka bo osnovala podružnice v vseh glavnih mestih slovanskih dežel. Najprej se osnuje podružnica v Beogradu, potem pa pridejo na vrsto Praga, Sofija in Ljubljana.

Huda kazen. Franc Šavs, oženjeni čevljar v Ljubljani, ki je svojo komaj 14 leto staro hčer o-nečastil, je bil na 3 leta težke ječe obsojen.

500.000 K je poneveril v Budimpešti solastnik spedijske trgovine Leopold Tausky, ki je izginil iz Budimpešte.

Ukradeni otroci. V Carigradu je bilo zadnje polletje ukradenih 68 otrok v starosti od 5 do 14 let, o katerih ni ne duha ne sluha.

80.000 K je zncsil v loterijo neki Dunajčan, ki je te dni umrl. V njegovi zapuščini se je našlo 161.000 loterijskih listkov, iz katerih je razvidno, da so se gibale s'ave od 20 v do 10 K. — Od leta 1859 do letošnjega leta je zastavil celih 80.000 K. Čudno je, da ni bilo dobiti nikakih podatkov o dobitkih.

Odstavljen zdravnik. Načelnik zdravniškega zavoda Charité v Berlinu, profesor Ernest pl. Leyden, je bil nedavno disciplinarnim potom odstavljen. Med berlinskimi zdravniki je splošno udomačena navada, da imajo najete agente, ki jim dovajajo bolnike. Preiskava je dognala, da se je prof. pl. Leyden zelo posluževal takih agentov.

Kmečki nemiri. V Volhiniji je prišlo na posestvih grofa Ledebowskega do velikih kmečkih rabuk. Kmetje so napadli oskrbnikova poslopja ter ubili nekega uradnika. Prišlo je orožništvo, ki je na kmete streljalo. Devet mož je bilo ubitih, več pa ranjenih. Kmetje so nato napadli orožništvo, ki se je moralo umakniti.

Umrin samomot. Neki trgovec v Budimpešti, ki mu je trgovina prejšnja leta zelo dobro uspevala, zadnja leta pa šla zelo naglo rakovo pot, je v ponedeljek umrl svoje štiri otroke, zelo nevarno ranil svojo ženo, nato pa še sam sebe usmrtil.

Kaka bo zima? Neki pariški meteorolog trdi, da so najhuje zime onih let, katerih število končuje na "9". Leta 959 po Kr. r. je zamrznil severni del Jadranskega morja. Leta 1189 je bilo silno veliko snega, Leta 1209 je radi tega mnogo živine poginilo. L. 1269 je bilo morje na Dansko in Norveško zamrzneno več mesecev tako, da so se sem in tja vozili na saneh. Na Angleskem je bila leta 1339 tako ostra zima, da je mnogo ljudi umrlo od lakote. L. 1409 je bila zamrznjena Donava od izvira do izliva v Črno morje. L. 1469 so pozeble trte na Francoskem. Na Francoskem, v Švici in Gornji Italiji je leta 1609 vladala tako ostra zima, da so morali segreti hleb, preden so ga jedli. Leta 1639 je bila huka v Mavilji zamrznjena daleč v morje. Leta 1669 je bila najdalja in najostrejša zima na Francoskem. Cena živloma je tako poskočila, da je v mnogih krajih bila lakota. Leta 1709 je bila tudi huda zima. Zemlja je bila zamrznjena sežanj na globoko, a severna morja so bila zamrznjena nekoliko milj od kopnega. Na tisoče divjačine je pribežalo iz gozdov v vasi, da si poišče zavetja. Ptice so po leti zamrzavale. V letih 1729, 1749 in 1769 so bili vsi potoki in reke na Francoskem nekoliko tednov zamrznjene in več del sadja je vzel silni mrav. V l. 1799 in 1829 je bila na Francoskem tudi ostra zima. Lakota je bila na več krajih, tako je bila dolga zima tudi leta 1879 in 1809. Potemtakem trdi meteorolog, da bo tudi letošnja zima huda.

Samostani v Belgiji. V Belgiji zelo naglo narašča število samostanov in samostanskih prebivalcev. Pred tremi leti je bilo 2286 samostanov s 40.834 člani. Do danes se je število samostanov pomnožilo za 478, število samostancev pa za 5960. V Belgiji je torej danes 2764 samostanov. — Še vedno je v veljavi rek: Ne skrbi, kaj boš jedel jutri in s čim se boš oblačil; neumno ljudstvo bo že skrbelo zate.

DR. RICHTER'S PAIN-EXPELLER

Najboljše sredstvo proti bolem, revmatizmu, ohromeli hrbtenici in enakim težavam

DR. RICHTERJEV PAIN-EXPELLER.

Bolečine ozdravi takoj, zmanjša vnetje in mehurje in olajša bolečino. Drgnite se z njim zvečer in zjutraj; drgnite se dobro, da preide lek v kožo. Pomaga takoj pri raznih bolečinah, ter je najboljši lek za revmo, giht, vnetje, ohromelost, zaprtje, bolečine v bedrih, za zobobol in nevralgijo. Prodaja se v vseh lekarnah po 25 in 50c. Glejte na sidro pri steklenici — ono vam je zaščita.

F. Ad. Richter & Co.
215 Pearl St. NEW YORK.

GLAS SVOBODE CO.

1518 West 20th St. Chicago, Ill.

OBVESTILO!

Vsem društvam, obrtnikom, trgovcem, gostilničarjem, kakor tudi posameznikom se priporočamo za nabavljenje

Vsakovrstnih Tiskovin

kot: Zavitke in papirje z firmo, za zasebnike in urade, račune in vse v to stroko spadajoče tiskovine. Priskrbimo tudi

društvena pravila in prevode

iz tujih jezikov na slovenski jezik in obratno. Naročnikom lista

"Glas Svobode"

dajemo vsa tožadna pojasnila zastoni, samo poštno znamko za 2c se naj priloži za odgovor.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI
VOZIJO iz AVSTRO-
OGERSKE v NEW
YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

Laura.....22. dec. 1909 Alice.....12. Jan. 1910
M. Washington 29. dec. 1909 Oceania.....26. Jan. 1910

"Laura in "Alice" sta nova parnika na dva vijaka. "Francesca" in "Sofie Hohenberg" sta ravnokar zapustila ladjedelnice ter sta naj-novejša in jako elegantno opremljena.

Naša pristanišča so: Za Avstrijo-TRST, za Ogrsko-REKA. Zeleniške cene na teh ozemljih so najceneje in imenovane pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; občuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp Bros. & Co.,

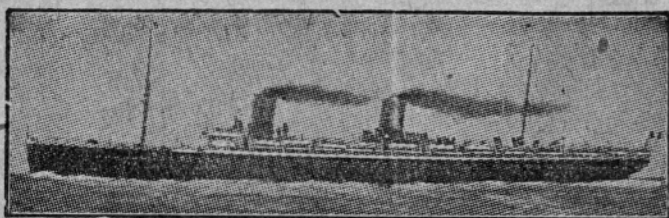
2 Washington St.,

New York, N. Y.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.

La Provence30.000 HP La Lorraine22.000 HP

La Savoie22.000 HP La Touraine20.000 HP

Chicago, nov parnik.....9500 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad,
na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

ITALIJA

EGIPT in Adrijansko obrežje,
potom Azorov in Madeire.

Stara zanesljiva

CUNARD LINIJA

Ustanovljena 1. 1840

Velikanski, hitri NOV parnik
(Plavajoči hoteli)

CARMANIA (na tri vijake)

Največji parnik na morju in njena sestra

CARONIA (dvavijaka)

Oba merita 677 čevljev, 20.000 ton

in sta največja na svetu.

SAXONIA (na dva vijake)

Carmania zapusti New York, 22. jan.

Saxonia, 5. feb. in 19. marca.

Caronia pa 27. nov., 19. febr.

Ogrsko-Ameriška Linija

New York v Reko čez

Gibraltar, Genovo, Neapelj

in Trst.

Novi moderni parniki na 2 vijaka

CARPATIA13000 tonov

PANONIA10000 tonov

ULTONIA10400 tonov

Za daljše poizvedbe obrnite se na:

CUNARD STEAMSHIP CO., Ltd.

F. G. Whiting, Mgr. Western Dept.

S. E. Cor. Dearborn & Randolph Sts.,

CHICAGO, ILL.

ali na lokalne agente vseposvoda

Še danes skleni štediti.

Ne odlašaj do prvega januarja. Tvoj denar bo služil obresti od prvega dne v mesecu

INDUSTRIAL

SAVINGS BANK

2007 Blue Island Ave.

Imamo odprto ob soboto večerih,

da pomoremo in olajšamo vaš

sklep.

Govori se v polskem in češkem

jeziku.

Zimski čas je za učenje

ANGLEŠČINE

brez učitelja

po navodilu:

Slovensko-angleške slovnice,

Slovensko-angleškega tolmača in

Angleško-slovenskega slovarja.

Knjiga v platno vezena stane \$1.00

in je dobiti pri

V. J. KUBELKA,

538 W. 145 St. New York, N. Y.

PIŠITE PO CENIK KNJIG!

jesenske in zimske obuče.

Potne črtice.

Po petindvajsetih letih se mi je stozilo po rojstnem kraju, daleč tam preko atlantskega oceana, po nepozabni kranjski deželi — Belokranjski, kjer mi je zibel tekla, — in šel sem.

Šel sem, da vidim rojstni kraj sorodnike, prijatelje in znanec, ter da še enkrat objamem 97 let starega očeta. In želja se mi je izpolnila, toda ne povsem. S kakimi občutki sem objel očeta, to umeje le oni, ki občuti in goji pravo ljubezen do svojega očeta in do svoje domovine.

Starih prijateljev in znancev nisem našel do malega nič več. E-ni so pomrli, drugi so se preselili v tuje kraje in zopet drugi požgnili in postarali, tako da nisem nikogar poznal.

Po priručnem pozdravu z očem, sva nekoliko časa obedvala, a potem pa reče: "Jaz stari siromak, mene si dobil še živga, sinko moj, toda mati —" in zopet se me je oklenil, "ona je šla, da nam pripravi pot v boljšo bodočnost." Tudi mene so solze polile in se zjokal nad izgubo zlate mi matere, katere izgubo sem kmalu po prihodu na dom grenko spoznal in občutil. In to je tudi vzrok, da sem tako kmalu po prihodu zopet odšel naprej, oziroma nazaj.

Dne 17. avgusta zvečer zapustil sem Chicago, po takšno imenovani "Nickel Plate"-železnici v Buffalo. Ta železnica pa je pravcati kranjski tramvaj, katero ne pripo-ročam nikomur, najmanj pa svojim rojakom. Za "first class" vožnjo sem se vse noč in še drugi dan do štirte ure popoldan vozil v "smoking-vagonu", na goleh klopek in kateri je bil natlačeno polno Lahov, Grkov in drugih ka-dileev. Odprl sem okno da se iz-puhti smrad dima. Zaspali nisem mogel, kako neki? stegniti se ni bilo kam, nasloniti tudi ne! In tako železniško družbo naj bi pri-poročal svojim rojakom? Boga mi, da ne! Večkrat sem pogledal po vagonu, pa ni bilo prostora, kjer bi imel vsaj blazinasti sedež.

Taka je bila tedaj prva moja vožnja "prvega" razreda. Iz Buffalo do New Yorka, ka-mor sem dospel drugo jutro ob 6. uri, sem se vozil z Lackawana-železnico. Le-ta je bila veliko bolj-ša od "Nickel Plate", vendar pa tudi tukaj spati nisem mogel, ker so bili vozovi prenapolnjeni.

Ko izstopim v New Yorku, po-zdravita me gg. Valjavec in Be-nedik, prvi urednik "Glas Naro-da" in drugi poslovodja istotam. spoznala sta me takoj, menda po zaspanosti in kuštravih lasih. Ši-smo na zajtrk, potem smo obiska-li tiskarno g. Sakserja, o kateri se moram brez vsakega pomisleka pohvalno izreči. Kako vse moder-no, stroji in drugo, vsak oddelek v drugem nadstropju in zopet vsi v zveznim vrtenju modernega du-ha in dela. Gospodu Sakserju so res za njegovo mukotrpko časniki-karsko delo naši ameriški rojaki pomogli do lepega premoženja. Na to sta me zopet prvo imenovana gospoda spremila na parnik fran-coske družbe "La Bratagne". Od-loživši prtljago v kabini družega razreda, smo se podali zopet na krov, pomenivši se še to in drugo in potem poslovali; ona dva sta odšla na svoje delo, a jaz pa sem ostal nekam otčen in zamišljen.

Toča kmalu me iz te omotice pre-budi grozno tulenje parnika in ke-sam se zavedel, sem opazil, da že mlavamo in plavali smo malone 9 dni iz New Yorka do Havre.

Vožnja po vodi je bila dokaj prijetna, in dasi mi ni ničesar manjkalo, omeniti hočem vendar to staro plovilo in nje osobje. "La Bratagne" je 23 let pre-važa ljudi iz Havre v New York in obratno, toraj je tudi že izvan-mode; lahko bi pa vendar bilo boljše snažanje in čiščenje, ali Francozi so menda v tem oziru u-mazani kot "fehtanju". Na par-niku ni umel nobeden uslužben-ec angleško govoriti razven treh Švicianjev, dva brata, eden kuhar v medkrovju, njegov brat po ime-nu Louis Kaiser pa strežnik, a tretji pa je prodajal likerje v drugem razredu. O prvem kuhar-ju za potnike medkrovja, ne vem nič povedati, a njegov brat Louis je dobil nekega potnika — tu-ti Švicianja —, da je opravljal nje-gov posel čiščenja, to pa le po imenu in za to, da je dobival iz-borno hrano in boljšo postelj a

sam se je potikal okoli z vednim "fehtanjem". S krožnikom je ho-dil okolo potnikov medkrovja po enkrat ali celo po dvakrat na dan. S prva mu je dal vsak kaj okroglega, po preteku par dni pa so se ljudje pričeli zavedati in ma-niso hoteli več dajati; tudi niso videli zaskaj da pobira in prišedši do postelje nekega Laha, mu jih je leta povedal par gorkih in ha-lo! bil je ogenj v strehi. Obmeta-vala sta se s priimki, katerih ne-morem tu zapisati in naposled je Italijan potegnil dolgi nož in bil bi gotovo planil na nesramnega Švicianja, da niso drugi pomor-ščaki planili v mes ter ga porinili nazaj in ven na krov. Po dnevu je pa lopov na krovu prodajal ne-ke podobice za dragi denar, ter t-pil kot so apili Rimski Dominik-kaneci v srednjem veku, ko so od-pustke prodajali. Uprašal bi pa robrodno družbo, zakaj ne očisti svojih ladij take in jednake go-lazni in zakaj se je pobiral on? denar od revnih popotovalcev? (Op. ur. Vse francoske parobrod-ne družbe silno slabo plačujejo svoje uslužbenice in to s pretve-zo, da dobijo veliko napitnine od potnikov. Od todi "fehtarija" katera se z vednostjo kapitanov in družbe godi.) Vslužbenici na ladjah bi morali biti trezni in mi-roljubni ljudje, ne pa zgagarji in lopovi, pa makar je že vse drugo nesnažno.

K onemu, ki je v drugem raz-redu likerje prodajal smo se česte pritožili o nesnagi in pijanosti vslužbenecv. Le-ta je moral naše pritožbe na pristojno mesto spo-ročiti, ker drugi dan smo opazili, kako so pomorščaki čistili, ribali in likali, da se je vse bliščelo. Se-daj smo se vsaj preizkušeno dra-žjev prijemali, če se je parobrod gugal, brez da bi se bal omazati.

V jedilnici smo tretji dan stra-kali s tem, da nismo pokusili vi-na, kar je pomagalo, dobili smo boljše vino.

Od Havre do Pariza ni bilo nič zanimivega videti, sicer pa smo se vozili po noči. V Parizu smo čakali del tiste noči in še celi dru-gi dan ter sem moral plačati za postelj osem frankov. Podal sem se drugo jutro k Južnem kolo-dvoru, od koder sem se imel od-peljati, v hotel Slovenca Kuder, baje Ljubljancan, ki pa ne zna, o-ziroma noče znati slovensko, a dokaj lakomen pa je na slovenski denar. Temu v dokaz naj služi to. Ko sem videl, kako je neki človek v nekaki uradniški obleki pripel-jal vse potujoče Slovence k njemu, njihove kovčke je zaklenil pa zo-pet odšel. (Na večer je menda zo-pet prišel, kakor sem čul gospo-danja govoriti, da jih je odvel na vlak; sam ga videl nisem, ker sem popred odpotoval.

Tako lovijo potnike medkrovja za komišen, kakor sem pozneje zvedel v Baselu, kjer so jih zo-pet spravili v nek hotel, kjer so zopet čakali eno noč in en dan na živinski vlak, s katerim so se vo-zili; čakali pa so menda zato, da so dali več izkupiti. Tako delajo brezvestni agenti z revnim slojeu-delavecev, bodisi, da potujejo o-tam sem ali od tu tja.

Dokaj lep je razgled po ozki švicarski dolini; kaj takega člo-vek ne vidi vsak dan. Prišedši v Incomost na Tirolah, smo se pa v vražjo past ujeli. Praznovali so namreč stoletnico Andreja Hof-ferja, ki je Francoze nabil. V Bucksu so nas tako natameno pre-gledali, kot da gremo res na grob v sv. deželo, toda hvala bogu, na-šli niso nobene bombe in šli smo naprej.

Pride še.

Židje v Sibiriji se zelo naglo množijo. Ne vemo, odkod so prišli — piše "Ruskoje Znamja" — a dejstvo je, da jih je že v Sibiriji izredno veliko in da so že začeli razširjati svoje škodljivo delova-nje. Pred kakšnimi sto leti so Židje prihajali v Sibirijo le kot izgnanci, a sedaj srečaš Žida pri vsakem koraku, in to bogatega, samovestnega in predrznega Žida. V židovskih ropah se nahaja si-birska trgovina in obrtnija in v nekaterih krajih celo administra-cija. V severnih sibirskih guber-nijah židje gospodarijo po goz-dovih, ki jih še postava ne ščiti, tako, da gozdovi izginjajo z ne-verjetno hitrostjo. V Čelabinsku je Žid že mestni načelnik. Celo židovski izgnanci znajo svoj po-ložaj tako izrabiti, da delajo do-bre "kšefte", dočim drugi iz-gnanci od lakote umirajo.

Obleke
in
svršniki

V nobeni drugi prodajalni ne dobite tako velike izberi dobro napravljene perfektne izdelane obleke in površnikov kakor pri nas, kjer imamo na stotine novih mod, novega blaga vsakojake barve.

CENA

\$7.50 do \$25

VOGAL BLUE ISLAND

I 18 CESTA

Jelinek

i Mayer

LASTNIKA

Najmodnejši česki-
slovanski fotogra-
fični zavod v Ame-
riki

Nemeček
FOTOGRAF

1439 W. 18th St.

nasproti

Č. S. A. dvorane

Nikdar Več Take Prilike!

URA IN VERIŽICA s priveskom (medaljonom) s pismeno garancijo za deset let, za katero morate povsod plačati najmanj \$17.00, stane sedaj pri nas

SAMO \$4.75

Ura je najnovejša in najmodernejše vrste s tremi krasno in umetniško izdelanimi pokrovi, ki so s čistim zlatom pl tirali. Ura ima najbolje in najtočnejše idočje kolesje na 7 dragih kamenu (rubinov.)

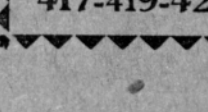
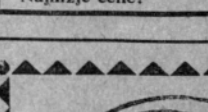
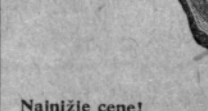
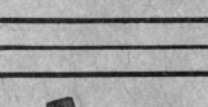
Verižica s priveskom, (medaljonom) je tudi naj-novejša in najmodernejše vrste in plitirana s pravim zlatom. Privesek v tereg lahko postavite dve sliki je okrašen s tremi krasno in fino brušenimi kamni. Za oro in verižico pošljite nam naprej samo \$1 in mi vam pošljemo takoj oro in verižico, kakor tudi pismeno garancijo za 10 let. Ostalih \$3.75 plačate, kadar dobite stvari. Kdor s pošljatvijo ne bi bil zadovoljen, zamore dobiti takoj svoj denar nazaj. Cenike pošljemo zastonj.

Vsa pisma, denar in naročbe adresirajte na naslov:

NEW YORK AUCTION CO.

436 East 67th Street,

New York, N. Y.

POZOR!

Naznanjam sl. občinstvu

V MILWAUKEE, WIS.

da sem odprl trgovino s čevlji in raz-novrstno obučo. V zalogi imam najboljše čevlje, katere izdeluje sve-tovno znana:

METCALF BRADLEY CO.

V zalogi imam MOŠKO SPODNJO

OBLEKE, SRAJCE, KRAVATE itd.

JOHN ERMENC

288 Grove St.

Milwaukee, Wisconsin

ALI SE BRIJETE DOMA? Tukaj vam ponujamo bri-svojem namenu, in ki navadno prodaja za \$4.00 in više. Ta ponudba, kakor pričakujemo bo prinesla stotine novih odjemalcev naših britev na katerih se čita ime: Jos. Kral in katerih se je prodalo že tisoč v 33 letih, t. j. od 1. 1876. Mi samo poskušali dobiti boljše britve pa prišli smo do prepričanja, da ravno te naše britve imajo najboljšo last-nost. Vse naše britve so popolno jamčene in jih z vese-lem zamenjamo v vsakem event slučaju. Se celo britve ne morejo rudi sodbe o britvi dokler ji ne pošljemo, toda mi damo garancijo z vsako britvijo v ceni od \$2.00 ali več. CENA \$2.00. Pošljatve izven mesta se sprejmejo. Bru-sino britve za 25c od komada. Delo jamčeno. Za naro-čnine izvan Chicago pošljite še se posebej za poštnino.

ZALOGA POHIŠTVA.

Tel. Canal 728

Ustanovljeno leta 1875.

JOS. KRAL

417-419-421-423 W. 18th St., Chicago, Ill.